

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 50.

Maribor, dne 3. maja 1912.

Letnik IV.

Dva jarma.

Trenutno stoji v ospredju vse naše politike hrvaško vprašanje. Če samo površno pregledate poročila o sejah delegacij, ki se vrše te dni, opazite takoj, da se je pozabilo na vso zunanjo politiko, da je bil Berchtoldov govor povsem brez posebnega interesa za delegate in da je edino hrvaško vprašanje, ki zanima delegacije in vso javnost. O hrvaškem vprašanju se sedaj govori v ogrski in avstrijski delegaciji. Ravno radi tega vprašanja se je moralo podaljšati zasedanje avstrijske delegacije, ki se ga je hotelo končati včeraj, na današnji dan.

Umevno je ogorčenje, katero zveni iz govora skoro vsakega delegata, ki nastopi v tej zadevi. In škandal prve vrste namreč je že to, da se v sedanjih konstitucionelnih časih še upa ogrska vlada vpeljati na Hrvaškem absolutizem. Nič drugega, kot absolutizem namreč ni, kar delajo sedaj Ogrji s Hrvatimi. V sredi Evrope so ustvarili ti ljudje svoje absolutistično vladanje. Ni čuda, da se nad tem škanjtalizira ves omikani svet in da se vse zavzema za trpinčene brate Hrvate.

Na drugem mestu prinašamo besedilo vprašanja, ki ga je stavil dr. Susteršič na predsednika delegacij, Doberniga. Razum dr. Susteršiča, ki je dosegel s svojim vprašanjem izreden uspeh — Dobernig je odgovoril, da bo radi važnosti zadeve na to vprašanje odgovoril v drugi seji — je govorilo mnogo delegatov, ki so vsi toplo zagovarjali Hrvate in so se odločno izrekli proti mažarskim nasilnežem. In zlasti toplo in odločno se je zavzel za Hrvate knez Schwarzenberg. Izvajal je:

„Razmerje avstro-ogrske monarhije napram Rusiji ni tako dobro, kakor ga je orisal zupanj minister Berchtold. To razmerje ima namen, ohraniti status quo na Balkanu. Veliko vprašanje pa je, ali je mogoče sedanje razmerje na Balkanu ohraniti samo z zunanjo politiko, ali pa igrajo pri tem tudi vlogo notranja politična vprašanja. V tem slučaju se je pa treba baviti tudi z jugoslovanskim vprašanjem, ker tvori jugoslovansko vprašanje v monarhiji najvitalnejše vprašanje. Govornik opozarja pri tem na ab-

normalne razmere na Hrvaškem ter spominja pri tem na memorandum stranke prava, ki je ostal brez odgovora. S papirnim košem ni mogoče takih vprašanj rešiti. Nadaljni učinek take politike bi dal mnogo misliti. Treba se je samo spomniti na vzroke aneksije Bosne in Hercegovine, za katero je bila merodajna takozvana velikosrbska propaganda. To takozvano velikosrbsko propagando hočejo sedaj prenesti v deželo, ki nam leži veliko bližje. Vprašanje je, ali to ni ogroženje statusa quo na Balkanu. Vse, kar bi podpiralo velikosrbsko propagando v naših deželah, je treba presojati kot motenje razmerja na Balkanu. Govornik se obrača nato proti govoru ogrskega ministrskega predsednika Lukacsa, ki je skušal opravičevati izjemno stanje na Hrvaškem z državno potrebo. Govornik je vprašal, ali si je bil Lukacs tudi svest te svoje izjave. Če je tako izjemno stanje za en del ogrske države potrebno, ni nikaka zasilna pravica, je treba pomisliti, da pride morda čas, ko bo treba tako zasilno pravico ustvariti za kak drug del ogrske države. Takozvane pravice za samoobrambo v sili hrvaška ustava ne pozna. Hrvati naj bi se zavedali, da je njih širša domovina avstrijska monarhija. Avstrijska monarhija pa je zopet navezana na Hrvate in na Jugoslovane, ker je njeno prospevanje v veliki meri zvezano z jugoslovanskim vprašanjem. Treba pa se je baviti tudi z državnopravnim stališčem Bosne in Hercegovine. Uprava Bosne in Hercegovine je razdeljena med tri vladke in pet parlamentov. Tako razmerje je končno nevzdržljivo in treba je misliti na kompromis, po katerem dobita Bosna in Hercegovina najmanj tudi zastopstvo v delegacijah. S tem pa pride v ospredje tudi trializem. Pred trializmom se ni treba strahovati, treba ga je upoštevati kot dano stvar in kot nekaj neizogibnega. Samo zato je treba skrbeti, da nas ne preseneti v trenutku slabosti.“

Besede, ki jih je govoril tako visok plemenitaš, kot je Schwarzenberg, so brez dvoma zanimive ter velikega pomena, in mnenje, ki vlada, če sklepamo iz besed češkega velikaša, in to lahko storimo, mora imeti svojo trdno podlago. In to je ravno, kar nas veseli. Mi smo tudi odločni pristaši trialističnega gibanja in če slišimo kje kakega visokega in od-

ločnega mandatarja zastopati to idejo, potem smo veseli.

Žali nas samo, če se spomnimo na domače razmere. Kakor se bere v knjigah in časnikih, živimo mi v ustavni državi. Pri nas ni nikakega cesarskega komisarja, a boljše se nam radi tega ne godi — prav nič. Imel sem priliko govoriti z inteligentnim Hrvatom, ki je prišel pred nekoliko dnevi iz banovine. Imel je opravka s tukajšnjimi oblastmi, a je bil ves razočaran. Rekel mi je: pri nas imamo kraljevega komisarja, a se to pozna najbolj samo pri časopisu, pri vas ste pa brez kraljevega komisarja, a nimate v nobenem uradu nobene pravice. Besede so resnične. Hrvati trpe pod jarmom Čuvajevim časno, mi prenašamo jarem nemštva že stoletja in zora boljših dni nam še ne vstaja.

Dunaj ostane v krščanskih rokah.

Ožje volitve iz drugega razreda, ki so se vršile dne 30. aprila, so prinesle dunajskim krščanskim socialcem popolno zmago. Tudi iz tega boja je izšla Luegerjeva stranka zmagovalno; priborila si je 12 mandatov, med tem ko se je vsem združenim nasprotnikom z največjim naporom, s terorizmom, z denarjem in s pomočjo neštevilnih drugih nečednih in umazanih sredstev komaj posrečilo, da so si z nezadostno večino priborili dva judovsko-liberalna mandata. Tudi izid včerajšnjih dopolnilnih volitev iz prvega razreda je pokazal, da stoji krščansko-socialna misel neomajeno na braniku za svoje jasno začrtane cilje — braniti krščanski Dunaj pred liberalno-čifutskim navalom.

Izvoljeni so iz prvega razreda štirje krščanski socialci in le v okraju Neubau, kjer je že pri zadnjih volitvah bivši minister Gebmann zmagal komaj z večino 6 glasov, pride do ožje volitve med krščanskim socialcem in nemškim freizipovcem.

Izid teh volitev pač jasno priča, da je bil ves umazan boj, ki so ga naperili freizinovci s pomočjo judovskega zlatega teleta zoper krščanske socialce — zamanj. Pri ožjih volitvah so si židovski liberalci

nost a priori; 3. formalni značaj tega principa ali formalno soglasje razuma z dejanjem in 4. avtonomija razuma.

Najvišji princip moralnosti tedaj je harmonija dejanj z avtonomnim razumom. Tedaj, ako dela dobro in sicer iz same dolžnosti, to je ako se da dočevati za izvršitev kakega dejanja samo iz npravnstvenega zakona brez kakih čustev, motivov. Principa sta dva: objektivni princip je npravnstveni zakon a priori; subjektivni princip je načelo, maksima volje z ekskluzijo vsakih motivov, ki voljo nagibajo izvršiti tako dejanje, da harmonira z zakonom. Dejanje je legalno, ako kdo dela po zakonu in kakor to zahteva postava. Najvišji moralni zakon pri Kantu se mora tedaj glasiti tako-le: volja, izvrši to dejanje postavno, to je kakor veleva zakon. Subjektivna maksima se glasi: dejanje se mora izvršiti brez vsakih evdajmonističnih nagibov ali motivov. Kategorični imperativ se glasi: delaj iz spoštovanja do avtonomnega razuma. Ako se volja ravna po dolžnosti, tedaj je legalna.

Kritična refleksija.

Heteronomija je pri Kantu nekaj moralno-slabega, krimen, z npravnostjo nezdružljiva. Toda Kant se zelo moti, ako misli, da je lastni prid, lastna korist z npravnostjo nezdružljiva. Motiv lastne sreče, blaženosti, je kondicija npravnstvenega dejanja. Ako heteronomija ni opravičena, ako je z npravnostjo nezdružljiva, potem sledijo konsekvence, kakor: ako kdo Boga spozna, on zapade tedaj Kantovi heteronomiji, on je moralno slab človek. Nadalje: moralna se ozira samo na forum internum, na vest, in nima nič opraviti cum foro externo, nič opraviti v npravnstvenih dejanjih. Ako človek izvršuje svetno postavo, ker je moralno dobra, tedaj dela on moralno slabo delo; on zapade heteronomiji. Človek mora postavo izpolnjevati, tudi če je proti pameti. No, to je pač suženstvo, katero človeku kot razumnemu bitju nikakor ne pristaja.

Kaj je moralno dobro dejanje? Dejanje je moralno dobro pri Kantu tedaj, ako sledi izključno iz

PODLISTEK.

Kant-ova moralna filozofija.

Analiza in kratka kritična refleksija.

Friburg, 25. IV. 1912.

Kantova morala je začrtana v njegovem delu: „Kritik der praktischen Vernunft.“ Bivanje Boga, prostost človeške volje in neumrjčenost duše so postulati, so vsebina te knjige. Kar zavrže teoretični razum, to postulira praktični.

Kant je učil, da mi ne spoznamo stvari na sebi, to je, kakoršne so v resnici, temveč le aplikacije. Nadčutno, transcendentno ni objekt spekulativnega razuma; ta tudi ne more dokazati bivanja Boga, neumrjčenosti človeške duše . . . Morala kot znanost je pri Kantu nekaj popolnoma nemogočega; ona je le neka vrsta logike. Kar pa ne more dokazati spekulativni razum, to more praktični, in zatorej je Kant proglasil hegemonijo praktičnega razuma.

Toda tako ravnanje ni logično. Praktični razum mora slediti spekulativnemu in ne narobe. Kritika praktičnega razuma vodi dosledno v voluntarizem — in postulati niso nikakor opravičeni, ker Kantu se lahko odgovori: retorqueo argumentum.

Postulati so transcendentni pojavi; ravno tako se tudi lahko reče: npravnstveni zakon je transcendentni pojav, kategorični imperativ je transcendentni pojav.

Najvišji princip moralitete pri Kantu je razum sam. Praktični razum je svota principov a priori, kateri se uresničujejo po dejanjih. Spekulativni razum dela pojme, a praktični pa jih uresničuje. Kant pravi: npravnstveni zakon mora biti a priori v praktičnem razumu. To je krivo. Da je npravnstveni zakon v nekem gotovem smislu a priori, je resnično, kolikor je namreč participacija večnega zakona. Do spoznanja npravnstvenega zakona pa nas dovede izkušnja in abstrakcija a posteriori. Človek ima in čuti v sebi nagon blaženosti; on hrepeni po sreči, blaženosti, on si prizadeva ta nagon tudi uresničiti z dejanji. To-

da vsako dejanje še ne privede človeka do te blaženosti, on mora tudi izvrševati gotove postave.

Npravnstveni zakon se razodeva kot kategorični „moraš“ in temu korelativno je dolžnost, ki je seveda tudi a priori in kategorična. To se ne more akceptirati. Res je sicer, da ima vsako razumno bitje dolžnost slušati, ubogati, a ni res, da je pojem a priori in kategoričen v Kantovem smislu. Ta pojem „dolžnost“ je odvisen od izkušnje. Med izpolnjevanjem npravnstvenega zakona in med blaženostjo je nexus causalis.

Nadalje pravi Kant, da je med razumom in med dejanjem le formalno soglasje. Toda taka teorija je quid pro quo; ker objekt harmonira z razumom, zato je moralno — dober. (To vendar ne gre; naš razum ne dela resnice, on jo le spozna. Formalno soglasje razuma z dejanjem še ni najvišji princip, temveč mora biti tudi objektivno.

Kant je proglasil avtonomijo praktičnega razuma; pri njem je razum avtonomen in vir vsakega npravnstvenega zakona.

Dolžnost in npravnstveni zakon emanirata iz praktičnega razuma. Razum ne spozna in prizna nič višjega, kakor samega sebe; ergo on je avtonomen.

Razum in npravnstveni zakon nista tedaj odvisna od Boga, najvišjega bitja, principa vsake moralitete, temveč Bog je odvisen od npravnstvenega zakona. Bivanje Boga je le postulat praktičnega razuma; eksistenca Boga je vera, katero nalaga le praktični razum, je le produkt npravnstvenega zakona.

Taka argumentacija je seveda popolnoma napačna in avtonomija razuma je fikcija.

Razum ne dela npravnstvenega zakona, ampak on ga le spozna, in ta pojem npravnstvenega zakona involvira heteronomijo in ipso facto ekskludira avtonomijo. Noben zakon ne more dajati samemu sebi zakonov; to je v pravem pomenu besede avtolatrija, to je malikovanje samega sebe.

Iz tega razmotrivanja sledi, da obstoji moralni sistem Kantov potemtakem iz štirih elementov: 1. npravnstveni zakon a priori; 2. korelativno temu dolž-

priporili le še zadnja dva mandata Leopoldovega predmestja, ki je skoz in skoz požidovljeno — pravcata judovska trdnjava.

Razmerje strank v dunajskem občinskem svetu je sedaj sledeče: 131 krščanskih socialcev, 20 židovskih liberalcev, 10 socialnih demokratov, 2 uskoka (Silberer in Stahlich). Za eden mandat in sicer za okraj Neubau, se pa bje danes boj v ožji volitvi med krščanskim socialcem in nemškim freizinovcem in 1 mandat je izpraznjen vsled smrti krščansko-socialnega občinskega svetovalca Wilhelma. Nemški nacionalci nimajo nobenega mandata. In tako je konec bajke „o popolnem porazu krščanskih socialcev.“ Drugi razred se zove razred inteligence in to ime si tudi pošteno zasluži, saj je pa to tudi to pot sijajno dokumentiral. Z glasovnicami v rokah je pokazal, kako mu preseda ostudna gonja čifutskega liberalizma po svojih umazanih glasilih zoper krščanski Dunaj — zoper zlo srce Dunajčanov. Tudi ta razred, razred inteligence, je izrekel pri včerašnji dopolnilni volitvi svojo uničujočo obsodbo — z 28.731 glasovi je slovesno čeli Avstriji naznanil, da obsoja ogromna večina dunajske inteligence propali čifutski liberalizem!

Shodi.

Slovensko katoliško izobraževalno društvo „Kres“ v Gradcu.

Minulo nedeljo je priredil „Kres“ veselico v dvorani „Kaufmannshaus.“ Zanimanje, ki je vladalo med graškimi Slovenci za to prireditev, je bilo tudi upravičeno, kajti bogat in raznovrsten vspeled se je zaključil tako, da se je mogel vsak prepričati, kako živahno delo razvija „Kres“ in kako korak za korakom napreduje. Kljub vabečemu vremenu je bila ta prostorna dvorana ob 4. uri popoldne nabito polna. Z veseljem smo opazili tudi precej graške slovenske inteligence med navzočimi, dokaz, da uspešno delo „Kresa“ cenijo vsi slovenski sloji v Gradcu.

Veselico je otvoril tamburaški zbor, kateri je s svojim sigurnim nastopom, cel večer marljiv, čokkazal, kaj doseže tudi delavec, če ga vodi pri delu ljubezen in požrtvovalnost. Lani se je ta zbor osnoval v upu in strahu, na dobro srečo. Danes se lahko že meri z vsakim. In to je zasluga požrtvovalnega mladenciča Amana.

Nastopil je govornik iz Maribora, gospod profesor dr. Kovačič. Z mladeniško živahnostjo je nas vnelal za delo. Take besede ostanejo v srcu, rodile bodo dejanja. Videli smo že skoro izgubljene mladenciča, ki si je brisal solze pri spominu, da se je že skoro očitujl svojemu rodu. A ta rod je tako plemenit! Vžgalo se mu je nekaj v srcu. Ne, izdajalec ne bo. Še drugim bo pokazal pot v „Kres.“

Zadonela je „Orlovska himna“, mlada srca so se dvignila in moral si reči: „To so fantje, kakor je treba!“ Posebnost „Kresa“ je, da ima močan mešani zbor. Čuli smo ga že večkrat, a vselej nas ti nežni glasovi na novo očarajo, kajti gospod fur. Jovan zna v zbor dihniti tisto finost in točnost, ki jo marsikje zastoni iščeš.

Nastopili so igralci v igri „Prvi april.“ Niso imeli težke naloge, a storili so več. Tako se more igrali!

Potem pa je nastopil „Luka Pokluka“ in sam Boltatu Pepe iz Hudeluge.

Zabave je bilo več kot dosti. Graški Slovenci, ki so prišli na to veselico, so spoznali, da se človek lahko zabava po ceni na slovenski veselici — tudi brez plesa. Želja vseh je bila, da bi „Kres“ že zopet kmalu priredil kaj takega. In to bo tudi storil. Naš „Kres“ je gostoljubna domača hiša za pristnega Slovence v Gradcu. Naj bi našel veliko prijateljev v Gradcu in drugod, da bo vedno, kot svetla točka — plamtel v sredi mrzle tujine!

Boj pornografiji.

Po celem kulturnem svetu se slišijo zadnji časi klci: Boj pornografiji! Vsi izobraženci, kateregaoli svetovnega naziranja, so si edini v tem, da je ta židovska hrana za mladino strup, ki ga je treba odstraniti, če nam je kaj za duševni in telesni prospeh mladine vseh narodov. Le žal, da nastopa ta kvarljivec zdravja narodovega še v mnogih drugih raznovrstnih podobah, ki imajo to skupnost, da donasajo vsled človeške slepote in slabosti špekulativnim in brezvestnim judovskim podjetnikom velikanske dobičke. Od predmestnih gledališč, varijetejev, kinematografov, preko lascivnih slik in kipov, preko umazane literature pa do še pogubnejših načinov navajanja zlasti v večjih mestih na vsakem voglu, so le škodljiv izrodek takozvane kulture.

In vendar bi se dalo živeti brez vseh teh zabodenj zdravega okusa — seveda malo število brezvestnih ljudi bi bilo ob tako lepi in in tako lahki zasluzek. A žalbrog, teh malo ljudi odločuje. Kaj ljudstvo, kaj splošnost, kaj njen interes?

Zakaj to? Zato, ker predrznost in nesramnost dandanes največ premoreta, pohlevnega ljudstva pa, kdo bi se ga bal, kdo bi se brigal za pravo korist mas? Na eni strani tista peščica koristilovcev, ki hla/nokrvno preračunajoče gleda le na svoj dobiček, ki pa se šopiri tako na borzi, kakor v zadnji oštariji, na drugi strani pa milijoni tistih, ki dan na dan lahkomišelnio izdajajo težko prislužene novce, za tisto malo omame, za tisto malo naslađe, bodisi telesne, bodisi duševne.

Na eni strani peščica tistih, ki grmi proti vsem mogočim socialnim in zlasti cerkvenim institucijam, ki da so poguba in sramota za človeštvo, dosegaajo s tem hkrati dva namena: prvič, da zakrijejo in pa maskirajo sebe kot pravega sovražnika ljudske sreče in drugič, da jemljejo kolikor mogoče vpliv tistim faktorjem, ki so jim še zadnja ovira na potu do neomejenega gospodarstva in ki imajo še moč in malo volje, da jim časih prekrizajo nečedne račune. Na drugi strani pa tisoči in tisoči takih, ki pohajajo moralno skrajno dvomljive lokale, ki ne znajo boljše porabiti prostega časa, kakor s tem, da preseže cele večere po kavarnah ter pregledujejo celo kopo raznih „Witzblattov“, od največjega pa do najmanjšega, ki so po večini skrajno obskurni, obskurni taklo, da je ne-dolgo tega celo neozkosrčna nemška vlada prepovedala enega izmed njih, nazadnjaška Avstrija ga pa seveda tolerira, dasi izhaja v njeni sredi. — Skratka, na eni strani neznanska prefriganost, na drugi nerazložljiva kratkovidnost.

Tudi modrijan ni vedno moder, kakor uči izkušnja; ako je postal moder, neumnosti niso izključene, kar zopet uči izkušnja.

Kantova morala je nemogoča in tudi napačna. Kant sam se je nekoč vprašal, ako se tudi res nahaja na svetu prava čednost — torej implicite sam priznal nemogočnost svoje morale. Bivanje Boga, neumrjočnost človeške duše . . . so postulati; toda s temi postulati se ne da rešiti Kantova morala, ker vedno še velja: ad impossibilia nemo tenetur. Popolnoma nejasno je, zakaj si neki prizadevati, pošteno in čednostno živeti, ako je človeku nemogoče tudi en sam trenotek biti čednosten. Kantova morala kot reakcija proti moralnemu sensizmu (Jacobi, Herbart), in proti evdajmonizmu ima nekatere prednosti in zasluge, ako se sme tako reči. Toda iz filozofičnega stališča pa je Kantova morala neopravičena in v praktičnem življenju neizvršljiva in popolnoma nemogoča. Kantova morala je oboževanje samega sebe, je proti naravi, proti filozofiji.

Kot nekaj korolarij k temu še pridamo naslednje. Da se Kanta postavlja kot nekako višje bitje, kot velikana misleca, vzvišeneega nad vsako kritiko, ni opravičeno. Da je bil velik filozof, se ne da oporekati. Kant filozof ima tedaj svoje prijatelje in svoje nasprotnike. Prav interesantno je vedeti, kako stališče je zavzemal romantik in filozof Friderik Schlegel nasproti Kantu. Krasno monografijo o Schlegel-u piše Muckermann S. J. v reviji „Gral“, 6. Jahrg. 1911 1912, 1. Heft ff. in ibid. 6. Heft, VI. Friedrich Schlegel als Kritiker. p. 329, se bere sledeče:

„Schlegels Verhältnis zu Kant kommt am deutlichsten in den philosophischen Fragmenten bei Windischmann zur Sprache. Die einzelnen Blitzgedanken mögen für sich selbst sprechen: „Er kleistert (Hickt) und ist sich dessen bewußt. Sophist.“ „Es könnte übrigens eine Sammlung großer logischer Schnitzer aus Kant gemacht werden.“ „Man sollte Kant ins Deutsche übersetzen, vielleicht ginge da den Schülern ein Licht auf.“ „Kant ist überall auf halbem Wege stehen geblieben.“ „Er weiß oft, da ist was; aber nicht, was es ist. Er ist der Spürhund der Phi-

Najžalostnejše na stvari pa je, da se kvari na ta način zlasti mladina, up in strah bodočnosti.

Dostikrat se čujejo v novejšem času tožbe o raznih pojavih, ki svedočijo degeneriranost mladine. Nepotrebno je tedaj — in tudi ni naš namen — povečati število teh tožb. Vsak razsoden človek, ki nekoliko motri sedanje družbo, lahko konstatira to dejstvo. Treba le iti korak naprej in reči: posledice so tu, odstranimo kvarljive vzroke. To pa je ravno tista točka, kjer se neha modrost in volja modernega človeka: nov dokaz, kako daleč smo že zagazili. Eni, ki veljajo za napredne može in žene, bi se radi čutili vzvišene nad taka vprašanja, bodisi da jim osebno to stanje stvari prija, bodisi da pričakujejo od obče ljudske oslabelosti lažje uveljavljenje svojih načel; a ne mislijo do koncev konca, ne znajo si predstaviiti, da bi ob splošnem propadu nra/vi bili oni zadnji, ki bi jim cvetla pšenica. Drugi zopet so morda sami za-se najboljši katoliki, pa ne znajo uveljavljati svojega mnenja: so prekonicilijantni, so predobri, časih tudi pseudobni. Rajši puste, da se jim pred očmi kvari mladina, da so sami nasprotnikom v zasme, kakor pa da bi se hoteli z eno korajžno besedo zameriti kvarljivcu, ki bi jih utegnil zato nagnati v svoji znani predrznosti z omejenici ali s čim podobnim. Vsakdo se boji biti takozvan prenapetež, — med tem ko ga drugi baš s svojo prenapetostjo vstrahujejo. Gotovo je, da moremo zmagovati mi le v boju; če držimo roke križem, je to znak nazačovanja, in naj si bodo stvari na videz še tako ugodne za nas. Dokazov nam nudi najnovjša zgodovina več ko dovolj; pokažemo naj le na Dunaj, ki nam je bil tudi sicer v mnogem pred očmi.

Zakaj smo se razpisali o tem? Zato, ker vidimo v zadnjem času, kot smo omenili v začetku, marsikje gibanje proti temu socialnemu zlu, gibanje, ki je pa vse preboječe, vse prepolovičarsko. Ponekod so se zavzeli proti kinematografom, drugod proti umazanemu tisku, ampak celega kompleksa teh zgoraj naznačenih vprašanj se ne loti nobena zakonodaja.

V Avstriji smo dobili nedolgo tega odlok finančnega ministrstva, ki prepoveduje podrejenim prodajalcem (v glavnem torej trafikam) razpečevanje pornografičnega blaga. Gotovo se je odločilo ministrstvo k temu koraku še le na podlagi številnih pri- tožb in resolucij od strani mladinskih prijateljev. Pa ali ni ta korak lep dokaz za opisano polovičarstvo? Uboge trafike so le neznaten del trgovine s takim blagom, samostojne trgovine se lahko smejejo v pest in zdi se skoro, da sedaj nalašč razstavljajo še bolj drastično „malarije.“

Drug način si je izbralo napučno ministrstvo in mestni svet v Württembergu. Voditeljem šol se je ukazalo, naj pazijo, da ne bodo knjižarne, kjer kupujejo učenci, niti prodajale, niti razstavljale nemoralnih knjig ali razglednic. V slučaju, da bi opomin ravnateljstva dotične šole nič ne izdal, ima to pravico pod disciplinarno kaznijo prepovedati svojim učencem kupovanje v taki trgovini. To sredstvo je nekoliko izdatnejše, zakaj kjer gre za materijelne interese, tam se te vrste ljudje radi uklonijo.

Podobne vsebine je tudi memorandum, ki ga je poslalo društvo „Ochona mlódziezy“ v Lvovu na tamošnji šolski svet (prim. Prađ IV. 1. str. 39), in nam bi bili taki koraki še posebno potrebni.

moralno dobre volje in dejanje je moralno slabo, ako je proti npravstvenemu zakonu. Kdaj je volja moralno dobra, smo prej slišali. Zdaj pa nastane vprašanje: Je li sploh mogoče človeku te pogoje izpolniti, ktere Kant zahteva, da je dejanje moralno dobro? Odgovor: ne. To so nemogoči pogoji. Vzroki so sledeči: 1. Ali more človek delati brez evdajmonističnih motivov, brez nagona svoje blaženosti? Ne! 2. More li človek, vprašamo, vsa čustva kot motive iz svojih dejanj izključiti? Ne! Človeka je treba vzeti kakor je v resnici; on ni samo razumno bitje, temveč tudi čutno bitje. Torej čustva, motivi bočo vedno spremljali človeka pri njegovih dejanjih; vprašanje je le: ali so motivi moralno dobri ali slabi. Človek ima tudi verske motive, čustva, kar bi pravzaprav ne bilo treba še posebej omeniti; to je vsakemu znano.

3. Da je kako dejanje moralno dobro, mora biti takšno, da zamore biti maksima splošen zakon. To ni mogoče. Motiv za moralno dejanje in concreto ni in ne more biti univerzalni zakon; seveda pri Kantu ni npravstvenega dejanja brez univerzalnega zakona.

4. Da je dejanje moralno dobro, je treba, da se izvrši iz spoštovanja, da iz samega spoštovanja do postave in sicer zato, ker nalaga in zahteva dejanje kategorični imperativ. Potemtakem dejanja, ki so prostovoljna, ki niso predpisana in zapovedana, niso moralno dobra dejanja, temveč moralno slaba po Kantovi morali. Toda vsak ve iz lastne izkušnje, koliko je takih prostovoljnih dejanj — in vsa ta dejanja so tedaj po morali Kanta slaba dejanja. Za izvrševanje takih dejanj zasluži človek batine in ne plačila!?

5. Kakor smo že omenili, človek ni samo razumno bitje, ampak tudi čutno bitje . . . Izkušnja, praksa govorite odkrito in direktno proti Kantu. Volja potrebuje še drugih motivov, druge opore, kakor je kategorični imperativ ali spoštovanje do postave v boju in sicer hudem boju proti čutnosti in poželjivosti, in ravno to oporo vzame Kant volji, da, takorekoč s silo jo oropa te opore. Npravnost, morala in privilegij samo modrijanov in močnih, to je značajevo, temveč po morali živeti morajo vsi nemine excepto.

losophie. Fichte der Jäger.“ „Die transcendentalen Begriffe behandelt Kant wie homerische Gäste; erst lange nach dem Empfang werden sie gefragt, wer sie sind.“ Es begegnen uns die Ausdrücke wie: Unkenntnis der Historie, Hypermoralist, Eklektiker, ein genialischer Pedant, erbärmliche Kathederwirtschaft, Kant, ein oscillierender Mensch, eitel . . .

Iz tega je dovolj razvidno, kako je mislil ta Schlegel o Kantu filozofu: njemu ni bil ženij, vzvišen nad vsako kritiko. Vsak naj presodi sam, kdo ima prav.

P. H. K.

Romanje k sv. Joštu na Lisco.

(Konec.)

Ha, sem si mislila, pa je vendar dobro, če se človek včasih zamisli. Bomo že prišli enkrat gori.

„Pepca, Pepca, sv. Jošt je že tu! Le poglej cerkvico, kako je krasna!“ zaslišim naenkrat od vseh strani.

Pogledam in ostrmim.

Tu pred nami stoji na prijazni tratici lična pa mala cerkvica, ki je posvečena sv. Joštu.

Bili smo na cilju. Hvala Bogu, srečno sem prišla sem gori. Oh, kako je tukaj krasno. Brž posežem po dalnjogledu, ki je visel preko sestrine rame, da si od tukaj ogledam lepo naravo.

Pa — oj smola — v svoji prejšnji zamišljenosti in veselju niti opazila nisem, da stoji pred nami — gosta megla.

Ves up mi je splaval po vodi. Kaj hočem sedaj storiti? Edino, česar sem se tako veselila, mi je bilo odvzeto.

„No, kaj pa naj sedaj storim, ko nikamor ne vidim?“ vprašam okoli stoječe.

„Nič, kaj hočeš, saj si že danes dovolj videla, pa pojdi še enkrat gori, mogoče boš imela takrat večjo srečo“, me hitro pouči sestrice.

Mogla sem se udati, a v svojem srcu sem sklenila, da ne grem nikdar več na Lisco k sv. Joštu, ker mi danes ni privoščil te zabave.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 30. aprila.

Poslanska zbornica se je v današnji seji bavila s poročili odseka za državne nastavnice glede izboljšanja, oziroma regulacije plač poštne osebe, zlasti pri poštah uradih na deželi. Tako materijelno stanje takozvanih poštarjev, kakor poštne oficijantov in oficijant, poštne slug na deželi in pismonoš pri deželnih poštah uradih naj bi se temeljito izboljšalo po intencijah odseka, za kar bi pa bilo po odsekovih predlogih potrebno 8.000.000 K. Odsek je predložil več tozadevnih resolucij.

Začetkom seje je govoril predsednik Sylvester posmrtnico dne 27. aprila umrlemu nemško-radikalnemu poslancu Ulrichu.

Nato je prišel na vrsto predlog odseka za državne nastavnice glede uredb plač poštarjem, poštne oficijantom, ekspedijentom, pismonošam in poštne slugam na deželi.

Referent Vojta je priporočal odsekov predlog. Državna uprava zanemarljivo svoje uslužbenke, kar je storila zlasti z razredno razporedbo pri poštarjih. Stanje poštarjev in poštne uslužbenke na deželi je skrajno bedno. Kar je država do sedaj storila na eni strani, ne zadostuje, na drugi strani pa je tudi brezmiselnost. Pri zadnji regulaciji plač poštarjem se ni oziralo na službeno leta in na kvalifikacijo, marveč samo na velikost poštne urada. Tako da ni mogel postati nadpošta, kdor ni upravljal pošte I. razreda. Enako je tudi pri poštne oficijantih in ekspedijentih, pri pismonošah in slugah. Odsek tedaj zahteva urediti plač po kvalifikaciji in službeni dobi. A res je sicer, da zahteva taka reforma 8.000.000 kron, toda poštna uprava pri svojem krepkem razvoju to žrtev lahko prenese.

Poslanec Breiter prebere nato več resolucij glede postilijonov in glede nastavljenja poštne mehanike konkurznim potom.

V današnjo razpravo o poštne uslužbenkih je posegel tudi trgovinski minister dr. Rössler, ki je izjavil, da je vlada pripravljena usodo 3700 poštarjev, ki niso v državni službi, bistveno izboljšati. Količina vseh vladi na razpolago stojičih sredstev pa je zelo omejena. Računati zamoremo le s kreditom približno 3.000.000 K, dočim zahteva odsek za izboljšanje 8.000.000 K.

Po govoru trgovinskega ministra je zbornica še razpravljala o reformi hišno-najemniškega davka.

Seja se je nato prekinila.

Prihodnja seja v petek.

Delegacije.

Od torka sem zborujejo na cesarskem Dunaju delegacije, avstrijska in ogrska. Kakor izvajamo na drugem mestu, je razprava o hrvaških zadevah središče obeh delegacijskih kampanj. Govorili so sicer vsi skupni ministri in so podali svoje ekspozije, a vendar stoji v ospredju hrvaško vprašanje. Kakor

Šli smo v cerkev. Oh, kako je tukaj krasno, kaj takega pač nisem pričakovala. Takoj mi je bilo žal, da sem zunaj cerkve že tako govorila čez sv. Jošta. Bom pa popravila, kar sem zagrešila in obljubila sem, da bom drugo leto ga zopet prišla počastiti, če tudi me še bolj z gosto meglo zagrinja.

Po končani dveurni slovesnosti smo vzeli od njega slovo. Predno smo se pa ločili od prijazne cerkvice, nas je še doletela neka druga vesela zabava. Precej pod cerkvijo je stal cerkveni ključar in prodajal malega prašička na licitaciji. Bolj ko je on klical ceno, glasneji je bil prašiček. Nazadnje se ga vendar usmili neki mož ter ga kupi za šest kronic.

Mislili smo, da je že konec te izvrstne zabave, a glej ga, šmenta, mož ima že drugega v svojem naročju.

Naenkrat me prime veselje, da bi ga jaz kupila, a k sreči me opomni sestrica, da če ga kupim, ga bom mogla pač sama nositi domov. Tega sem se pač zelo ustrašila, kajti še sama bom težko hodila, kaj bi še le prašiček počel! Tudi tega je kupil nekdo za sedem kronic in konec je bil igre.

Pot navzdol je bila sicer navidezno lažja, a za mene tem bolj težavna. Oh, ti moji tesni čevljički, ti so mi delali celo pot preglavice.

Hotela sem se sezuti, a bilo je že premrzlo. — Morala sem trpeti za svojo — lepoto.

Ko pridemo nazaj na Razbor, nas je že čakalo izvrstno kosilo. Teta se je celi čas pridno sukala o krog štedilnika in mislila na izstradane hribolazce, ali bolje rečeno romarje sv. Jošta.

Kmalu smo bili prav dobre volje. Vsi smo pozabili na prejšnje trpljenje in nezgode.

Le kadar sem slučajno pogledala pod mizo, zazeblo me je pri srcu, kajti moji lepi čevljički so bili — zelo umazani! Niso se svetili, ampak imeli so le rujavno barvo.

Ure so kaj hitro minile. Treba se bo zopet odpravljati domov, da nas voznik ne bo predolgo čakal. Poprej smo še pa šli v farno cerkev sv. Janeza Krstnika.

Ko smo bili z vsem gotovi, nam še da dobra teta cukerkica, da ga ponesemo domov šmarskim „komijem“ v kikljah.

običajno, se je v torek predpolno iz ozirav gostoljubnosti najprej otvorila ogrska delegacija s plenarnim sejo, kateri je takoj sledila seja kluba četvorice, v kateri je najprvo podal Berchtold svoje poročilo. V torek popoldne je pa zborovala najprej plenarna avstrijska delegacija, v kateri je med drugim vložil dr. Susteršič znano vprašanje na predsednika in proračunski odsek, v katerem se je sklenil šestmesečni provizorij. V sredo je imela avstrijska delegacija plenarno sejo.

Najprvo je govoril poslanec dr. Cingrija iz Dalmacije o hrvaškem vprašanju. V daljšem govoru je utemeljeval zahtevo, da se odpravi dualizem. Govorila sta tudi poslanci krščanski socialci Guggenberg, ki je obsojal avstrijsko balkansko politiko, in Poljak grof Skarpek. V ogrski delegaciji je bila debata tudi zelo živahna. Grof Tisza je bil med drugim tudi zelo hud na avstrijski parlament, ker se le-ta vtiha v ogrske razmere. V četrtkovni seji avstrijske delegacije je najprvo govoril poslanec profesor Masaryk; tudi on se je potegoval za svobodo Hrvatov. Za njim je govorilo še več govornikov, med njimi tudi knez Schwarzenberg, ki ga omenimo na uvodnem mestu, in dr. Kramar. Kakor že rečeno, se je vse sukalo okoli hrvaškega vprašanja.

Prihodnja seja delegacij se vrši danes ob 3. uri popoldne.

Dunaj, dne 30. aprila. Začetkom seje ogrske delegacije se je podpredsednik grof Zichy v toplih besedah spominjal rajnega ministra grofa Aehrenthala. Nato je minister za zunanje zadeve Berchtold predložil šestmesečni skupni provizorij do konca oktobra. Provizorij se je izročil odseku četvorice, ki se je takoj zbral. Minister grof Berchtold poda nato v odseku takoj svoj ekspozice o zunanjem položaju in izvaja:

Avstrijska zunanja politika se giblje v smeri, katero ji je dal grof Aehrenthal, v okviru dobro preizkušene trozveze, kateri hočemo, primerno naši miroljubnosti, ostati zvesti. Z Nemčijo stojimo neomajno v najpristronejšem razmerju, naše razmerje do Italije pa nosi pečat vedno tesnejšega zaveznitva. Kar se tiče drugih držav, se minister zadnjim izvajanjem ruskega zunanjega ministra v dumi popolnoma pridružuje in meni, da je v njih podano jamstvo za nadaljno prijateljstvo med Avstrijo in Rusijo. S Francijo in Anglijo vzdržuje Avstrija in nadalje tradicionalno prijateljstvo, kakor tudi do Turčije. Izpolnitev trgovinskih odnosov med Avstrijo in drugimi balkanskimi državami bo imelo tudi ugodne posledice v političnem oziru. Kar se tiče laškoturskega konflikta, je kljub ne majhnim diferencam v nazorih upati, da se najde rešitev, ki bo obe državi zadovoljila. Minister trdno upa, da se od strani Italije ni treba bati ogroževanja miru na Balkanu, še manj pa morebitne izpremembe evropske posesti Turčije. Minister izjavlja, da je porta obljubila, da Dardanele takoj otvori, kakor hitro bodo razmere to dovolile. Naša politika, nadaljuje minister, je politika stabilizacije in miru ter se ogiblje vsakih zapletljivih. Noče-

Hudo nam je bilo ob slovesu. Bog ve kaj mi je bilo zopet tako veseli skupaj — pa biti mora.

„Z Bogom, srečno pot, kmalu na svidenje!“ se je razlegalo še nekaj časa, dokler se nismo že preveč oddaljili od gostoljubne hiše.

Ker je bila že skoraj noč, so nas zopet spremljali Joško, Viktor, Ferdinand in Ivanka do Črnega potoka, kjer nas je že itak čakal voznik. V eni uri smo prišli srečno na cesto. Urno pospešimo korake, da čim preje pridemo do Deželaka.

Vesolja sem zavriskala, ko zapazimo voz, ki je stal pred hišo. Brž hitim naprej v sobo, da sem le preje pri ljubi prijateljici Dragici, ki mi je prišla že nasproti.

Celo pot me je izpraševala, kako smo se imeli in kako sve hodile v goro, odgovarjale sve veselo s sestrico, a v mojem srcu me je zazeblo, kadar sem odgovorila.

„Pa kaj“, sem si mislila, „bilo je prvo romanje in človek se marsikaj nauči. Če Bog da, bom pa drugo leto že boljša hribolazkinja in tudi čevljičke si bom druge in večje oskrbeli.“

Smešnice.

Kadar se srečata dve ženski.

„Pet let vas nisem videla“, je zacvrčala prva gospa, „ampak niti en dan starejša niste videti, draga moja.“

„Preprijazna ste“, se je zadovoljno nasmehnila druga gospa.

„Mislim reči, da niste videti prav nič starejša, ne vi in ne vaš klobuk.“

Čudovito dete.

„Zakaj pa označš svojega najmlajšega sina vedno za čudovito dete?“

„No, ker je ta od mojih osmerih sinov edini, ki se sam preživlja.“

Bistroumen.

Rano zrel otrok, ki je pohajal javen otroški vrtec, je padel iz lestve. Njegova mati ga je pobrala s tal prestrašena, z vzklikom:

„O, srček! Kako pa si padel?“

„Navpik“, je odgovoril otrok, brez vsakega obotavljanja.

mo prevratov, ne zasledujemo nobenih agresivnih namenov in ne težimo po ekspanziji, vendar pa zahtevamo razmere časa, da armada in mornarico tako izpopolnjujemo, da ne zaostanemo za drugimi vesilami. Minister izraža upanje, da bosta delegaciji v preizkušeni požrtvovalnosti pokazali razumevanje za nujne potrebe vojne uprave in ne bosta odrekli jamstva za moralno in materijelno posest države in ohranitev svetovnega miru.

Za Berchtoldom je govoril vojni minister Aufenberg, ki je zlasti povdarjal, kako vojna uprava skuša povoljno rešiti podčasniško vprašanje in je obema vladama že predložila tozadevni načrt. Minister se je branil proti očitkom, da posega v državno-pravna vprašanja in naglašal, da vodijo vojno upravo izključno le militaristični motivi.

Po zakonu mora avstrijska delegacija občeati s hrvaško-ogrsko, pošiljati ji poročila; v določenih slučajih se snideta celo obe delegaciji in skupno zborujeta. Pri tem gre lahko za en sam glas. Avstr. delegacija ima torej dolžnost, da si natančno ogleda ali je mandat ogrske delegacije pravilen, sicer bi bilo lahko mogoče, da se ustavi na Ogrskem nekaj oseb in se nam predstavi kot ogrska delegacija. Kaj hoče torej storiti predsednik avstrijske delegacije vsled tega?

Za Hrvate.

Dne 30. aprila se je sešla ob pol štirih popoldne avstrijska delegacija, največ z namenom rešiti državni proračun. Začetek delegacije je bil v znamenju hrvaškega vprašanja. Trije južni Slovani so njeni člani: dr. Susteršič in Spinčić iz Hrvaško-slovenskega kluba in dr. Cingrija iz Dalmatinskega kluba. Vsi trije so dali duška protestu proti barbarstvu na Hrvaškem.

Ko je naznanil predsednik, da se je prijavil dr. Susteršič k vprašanju nanj, je utihnila vsa delegacija in delegatje so se zbrali vsi pred dr. Susteršičevim sedežem.

Dr. Susteršičevo vprašanje.

Poslanec dr. Susteršič prične in izvaja te-le misli:

Po hrvaško-ogrski nagodbi morajo biti v hrvaško-ogrski delegaciji štirje hrvaški zastopniki, izvoljeni izmed poslancev hrvaškega sabora. Tih ni in jih tudi biti ne more, ker je bil hrvaški sabor dne 29. januarja t. l. razpuščen. Po zakonu bi se bile morale volitve razpisati v treh mesecih; ta rok je pretekel dne 29. aprila. Do tega dne so imeli po zakonu zadnjič izvoljeni hrvaški delegati svoj mandat. S tem dnevom je ugasnil; zato je zdaj ogrska delegacija nepopolna, nepostavna. Hrvaški narod v svoji večini ni nikoli priznaval nagodbe z Ogrji; stranka prava je vsled tega vedno zastopala stališče, da se ne smejo voliti zastopniki v ogrski državni zbor in tudi ne delegati v ogrsko delegacijo. S tega stališča ima državno pravolomstvo, ki se javlja v nepostavni ogrski delegaciji, malo pomena, toda za avstrijsko delegacijo ni vse eno, ali je ogrska pravilna ali ne.

Dobernigov odgovor.

Predsednik Dobernig je v veliko nevoljo raznih Bilinskih dejal, da je ta reč tako važna, da ne more takoj nanjo odgovoriti, ter da si pridrži morebiti odgovor za eno prihodnjih sej.

S tem je avstrijska delegacija po svojem predsedniku dala resen migljaj Ogrm, da tostranska polovica vpoštevava važnost hrvaškega vprašanja. Ponočila je v drugi obliki to, kar je svoj čas izjavila v debati o Stürgkhovem odgovoru državna zbornica. In to je velik uspeh.

Dr. Hochenburger si pripravlja — toplo gnezdo!

Generalni prokurator Ferdinand Schrott je postal ostavko. Na njegovo mesto bi moral priti generalni advokat Lorenz. Ker pa je le-ta izvedel, da ne bo imenovan, se je tudi on zahvalil na svojem mestu. Kakor se je izvedelo, špekulira justični minister dr. Hochenburger na mesto generalnega prokuratorja. Zato bo sedaj imenovan za generalnega prokuratorja neki štajerski sodnik, ki pa bo zgolj slamorezec in se bo pri prvi ugodni priliki umaknil dr. Hochenburgerju.

Iz Hrvaškega.

Budimpešta, dne 30. aprila. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da bo izjemno stanje na Hrvaškem trajalo še par mesecev. Mažarska vlada zato noče takoj odpraviti komisarijata, ker misli, da bi s tem škodovala svojemu ugledu, ker bi bili Hrvatje v tem slučaju prepričani, da je bil absolutizem odpravljen vsled posredovanja Avstrije. Kaj takšnega pa Mažari ne morejo trpeti. Absolutizem na Hrvaškem bo še le takrat odpravljen, kadar bo časopisje na Dunaju, v Dalmaciji, Bočni, Istri, na Slovenskem, v Srbiji in Bolgarski prenehalo „tendenciozno“ pisati o razmerah na Hrvaškem in kadar se bo pozabilo, da je imel avstrijski ministrski predsednik grof Stürgkh za Mažare žaljiv in izzivajoč govor v parlamentu.

Tekoči mesec je nameravala hrvaška opera napraviti turnejo v Split, Sarajevo, Beograd in Sofijo. To turnejo je pa kraljevi komisar Čuvaj prepovedal ter s tem povzročil gledališču 50.000 K efektivne škodo.

de. Ta prepoved je bila izdana na intervencijo avstro-ogrškega poslanika v Belgradu Ugrona, češ, da se mora na vsak način preprečiti, da bi v teh časih prišla v Belgrad hrvaška opera, ker se je bati demonstracij proti Mažarom in manifestacij za Hrvaško. Toda pravi vzrok to ni. Prepoved umetniške turnee hrvaške opere je mažarska osveta, zato ker je mažarska razstava v Belgradu iz solidarnosti do Hrvatov doživela tako popolen fiasko, da so jo morali zapreti in da si je ne upajo prepeljati niti v Sofijo, ker se boje, da bi je tudi tam doletela — enaka usoda.

Srbija.

Listi poročajo:

Ker je bil pri zadnjih ožjih volitvah izvoljen opozicijski kandidat, se konča volilni rezultat za Milovanovičev kabinet z enim samim glasom večine, ki pa mora biti še le vsled volilnih protestov verificirana. Če ne bo mogoče doseči s staroradikalnimi disidenti sporazuma, je odstop Milovanovičevega kabineta neizogiben.

Raznoterosti.

Poroka. Zadnjo sredo dne 1. majnika se je poročil v Vojniku gospod Peter Žgank, posestnik in gostilničar v St. Petru v Savinjski dolini, z vrlo in marljivo kuharico v vili Manteifel, Jerčko Sket od Sv. Križa pri Slatini. Poročil ju je ženinov sorodnik Ferdinand Žgank, kaplan v Smartnem pri Velenju. Novoporočencema želimo obilo sreče!

Sv. birma v dekanatu Maribor I. Dr. br. Kakor vsako leto, bodo tudi letos na binkoštno nedeljo dne 26. t. m. prevzli nadpastir v stolnici v Mariboru po slovesni pontifikalni maši in po podelitvi papeževga blagoslova s popolnim odpustom, delili zakrament sv. birme. Razen tega bo letos v tem dekanatu sv. birma: pri Sv. Petru pri Mariboru dne 16., pri Sv. Martinu pri Vurbergu dne 18., pri Sv. Barbari pri Vurbergu dne 19., v Selnici ob Dravi dne 27. in v Kamnici pri Mariboru dne 28. t. m.

Zupniški izpit, ki je bil dne 30. aprila ter 1. in 2. majnika, so napravili naslednji častiti gospodje: Ivan Bosina, kaplan pri Sv. Juriju v Slovenskih goricah; Ivan Lah, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. gorami; Franc Letonija, kaplan pri Sv. Ani na Kremlbergu in Anton Pučnik, kaplan v Jelšah pri Smarju.

Promocija. Na graškem vseučilišču bo dne 4. majnika t. l. promoviran c. kr. namestniški konceptni praktikant Otmar Pirkmaier, sin framskega nadučitelja Pirmajerja, doktorjem prava. — Na praškem vseučilišču je promoviral doktorjem gospod Šalamon.

Oseba vest. Gospod Martin Križan od Sv. Trojice v Slov. gor. je sprejet kot železniški uradnik pri južni železnici na Dunaju.

Vojna mornarica. Iz Pulja poročajo: S 1. majem je začela letošnja poletna eskadra svoje vaje. Celi združeni eskadri bo poveljeval kontreadmiral grof Lanjuž pl. Wellenburg. Ob enem bo kontreadmiral tudi poveljnik I. divizije, obstoječe iz vojnih ladij: Nadvojvoda Franc Ferdinand, Radetzky in pa Zrinyi. II. divizijo, kateri bo poveljeval kontreadmiral Njegovan, bodo tvorile: Nadvojvoda Karol, Nadvojvoda Friderik in Nadvojvoda Friderik Max. Brodovje križaric, kateremu bo poveljeval lin. kapitan Fiedler, bodo tvorile križarice: Sv. Jurij, Cesarica in kraljica Marija Terezija, Aspern, Adm. Spaun, Cesarica Elizabeta, Szigetvar, Gaa, Scharfschütz, Ulan, Streiter, Satellit, Wildfang, dalje rušilci: Anaconda, Drache, Möwe, Narval, Greif, Aligator, Kormoran, Alk, Pinguin, dalje torpedovke števil. 33, 34, 37 in 40 za polaganje, oziroma iskanje morskih min. Vaje eskadre se bodo vršile v dalmatinskih vodah in bodo trajale do konca avgusta.

Polom v Pulju. Na ukaz preiskovalnega sodnika je aretirala v pondeljek policija tajnika puljske mestne občine in desno roko bivšega župana dr. Palicsa. Sedaj sedi radi laško-liberalnega gospodarstva v Pulju 16 kamorašev v zaporih. Govori se pa še o predstojecih aretacij, katere naj bi na senzaciji vse dosejane prekosile.

Največji parobrod avstrijske trgovske mornarice. V puljskem doku c. in kr. vojne mornarice je bil tri dni največji parobrod avstrijske trgovske mornarice „Cesar Franc Jožef I.“, ki je last družbe Austro-Americana. Ta najnovejši parobrod, kateri bo v kratkem nastopil svojo prvo plovo v Sredozemsko morje, je priplul v puljski dok, da mu očistijo še podvodne dele.

Prva hrvaška zmaga na Reki. Dne 28. aprila so se vršile volitve v reško okrajno bolniško blagajno, v kateri so dosežaj nemoteno vladali italijanaši. Zmagala je vseskozi hrvaška lista, dasi je bil to še sploh prvi pot, da so Hrvatje v tem zavodu, samostojno nastopili. Ta važen uspeh je pripisati reški hrvaški mladini, ki se je zadnji čas tesno organizirala in pričela intenzivno narodno delo.

Češki državni uradniki za slovansko organizacijo. Društvo čeških državnih uradnikov je na obnem zboru sklenilo izstop iz dunajske osrednje zveze društev državnih uradnikov. Nadalje je občeni zbor izvolil poseben pripravljalni odbor, ki bo izdelal pravila za skupno organizacijo vseh slovanskih državnih uradnikov v Avstriji.

Hrvaška dobrotnica umrla. V Zagrebu je pretekli petek umrla grofica Klotilda Burrati, rojena Ba-

ronica Vraniczany-Dobrinovič, v 75. letih starosti. Ta hrvaška rodoljubkinja je določila v oporoki svoje premoženje v sledeče namene: 1. Zgodovinsko hišo na trgu sv. Katarine števil. 6 v Zagrebu je zapustila občini mesta Zagreb. 2. 200.000 K za ustanovitev štiri ustanov za štiri srednješolce do zvršetka njihovih študij. 3. 20.000 K za medicinsko fakulteto na zagrebškem vseučilišču. 4. 20.000 K Jugoslovanski akademiji v Zagrebu. 5. 3000 K Gospodinskemu društvu v Zagrebu za vzdrževanje najdenišnice. 6. 3000 K za Jelisičino društvo za naobrazbo žensk v Zagrebu. 7. 2000 K za ubožce mesta Zagreba. 8. 2000 K za ubožce mesta Karlovca. 9. 2000 K pevskemu društvu Kolo v Zagrebu. 10. 1000 K ljudski kuhinji v Zagrebu. 11. 1000 K društvu „Uboški dom“ v Zagrebu. Plemenita pokojnica si je s tem postavila trajen spomenik med hrvaškimi narodom.

Dva slovenska protestanta pristopila h katoličanom. Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Na god sv. Jurija je župnik Franc Zmazek krstil in sprejel v katoliško cerkev dva protestanta, 16letnega Franca in 14letnega Mihaela Merklina. Mladenica sta ogrska Slovenca, ki sta se pred kratkim s svojimi starši tukaj naselila. Mati je katoličanka, oče se protestant, pa bo tudi kmalu v katoliško cerkev prestopil. Botra novokrščencev sta bila posestnika A. Weiß iz Zagajskega vrha, kateremu v prvi vrsti gre zasluga, da je privedel dobra mladeniča do tega koraka, in posestnik Franc Ploj iz Ščavnice. Ogrski Slovenci so dobro in verno ljudstvo, samo škoda, da so jih v srednjem veku od vere odtrgali ogrski grofi in se boj potegnili v luteranstvo.

Spremembe na južni železnici

S 1. majnikom je stopil v veljavo novi vozni red za poletno dobo. Najvažnejše spremembe so naslednje:

Proga Dunaj — Trst.

Brzovlak števil. 1107 (star 11-1111) odpelje iz dunajskega zahodnega kolodvora ob 7.35 zjutraj, torej 10 minut pozneje, brzovlak števil. 1108 (star 1112-12) pa dospe ob 8.40 zvečer (ob nedeljah in praznikih pa preko Pottendorfa ob 9. uri zvečer) na dunajski južni kolodvor. Tirolski ponočni brzovlak števil. 9 vozi iz dunajskega južnega kolodvora 20 minut pozneje, to je ob 8.25 zvečer. Brzovlak Dunaj—Trst števil. 3 bo imel s 1. majnikom spalni voz Budimpešta—Benetke, ki pride na Pragersko z vlakom števil. 212. Ta spalni voz se je upeljal že s 30. aprilom, od katerega dne pa vlaki števil. 204-5 nimajo nobenih spalnih vozov. Brzovlak števil. 1 pride v Trst za 4 minute poprej (8.51 zvečer), brzovlak števil. 2 pa odpelje za 5 minut pozneje (8.10 zjutraj) iz Trsta.

Med Gradcem in Solnogradom se s 1. junijem zopet upeljejo novi brzovlaki števil. 17 in 18.

Upeljani bodo novi brzovlaki števil. 1a in 2a med časom od 23.—24. do 27.—28. majnika (binkošti), med 29.—30. junijem do 18.—19. julija in od 1.—2. do 15.—16. septembra med Dunajem in Ljubljano ter vsakdanji brzovlaki števil. 71 in 81 na koroški progi za časa od 27. junija do 14. julija, oziroma od 26. avgusta do 16. septembra.

Osební vlak števil. 31 odpelje iz Dunaja, južni kolodvor, ob 9.10 predpoldne. Na željo interesentov bo vozil ta vlak iz Pragerskega 29, in iz Zidanega mosta 38 minut pozneje; dohod v Trst ob 6.10 zjutraj. Osební vlak števil. 35 vozi iz dunajskega južnega kolodvora ob 10.30 zvečer. Vlak števil. 40 odpelje 8 minut pozneje iz Ljubljane in sicer zaradi zveze z vlakom števil. 1721, iz Gradca bo isti odpeljal še le po brzovlaku števil. 2, namreč ob 4.6 popoldne. Med Mariborom in Zagorjem že upeljana osebna vlaka števil. 75 in 74 bosta vozila počenši s 1. majnikom od, oziroma do Litije.

Proga Spielfeld — Ljutomer.

Na tej progi se le pri vlakih števil. 1845 nekaj spremeni. Vozil bo 9 minut prej, to je ob 3.56 popoldne iz Spielfelda in pripelje v Ljutomer ob 6.11 na večer.

Proga Maribor — Franzensfeste.

Brzovlaka števil. 409 in 410 bosta imela s 1. majnikom novo označbo števil in sicer 9 in 10. Istotako brzovlaka števil. 407 in 408 števil. 7 in 8; vozila bosta dnevno od 1. maja do konca septembra do in od Beljaka in od 22.—23. junija do 15.—16. septembra do Lienza in od Lienza. Direktni vozovi Dunaj—Meran in napak se ne bodo s 1. majnikom priklopili na brzovlaka števil. 607 in 608 državne železnice v Beljaku, ampak v Celovcu k vlakoma števil. 411 in 412 (novi 407 in 408). Brzovlak števil. 409 (nov 9) odpelje iz mariborskega glavnega kolodvora še le ob 1.54 popoldne in dospe ob 10.23 predpoldne v Franzensfeste, kjer ima zvezo na brzovlak števil. 4. Brzovlaka števil. 411 in 412 (nova 407 in 408) bosta imela s 1. majnikom na progi Beljak—Bozen tudi jedilne vožve, katerih se potniki III. razreda lahko poslužujejo še le na progi med Lienzom in Franzensfeste, oziroma med Lienzom in Beljakom. Osební vlak števil. 421 bo vozil od Spodnjega Dravograda toliko hitreje, da dobi v Beljaku zvezo na brzovlak državne železnice števil. 706-805 in dospe v Franzensfeste že ob 7.30 zjutraj. Osební vlak števil. 420 se odpelje iz Franzensfeste za 20 minut pozneje (3.25 popoldne). Vlak števil. 424 s 1. majem ne vozi več iz Celovca, ampak že iz Beljaka, in sicer ob 4.54 zjutraj in bo imel novo zvezo s turškim brzovlakom števil. 705-806 proti Mariboru, Gradcu itd. Že lansko leto upeljana vlaka števil. 4071 in 4081 bosta imela tudi na progi Maribor—Beljak označbo 71 in 81 (kakor na glavni progi) in bosta vozila vsak dan od 27. junija do 14. julija, oziroma od 26. avgusta do 16. septembra.

načbo 71 in 81 (kakor na glavni progi) in bosta vozila vsak dan od 27. junija do 14. julija, oziroma od 26. avgusta do 16. septembra.

Proga Poljčane — Konjice.

Vsled spremembe pri vlakih števil. 31 bosta vlaka števil. 2311 in 2312 pozneje vozila.

Proga Slovenska Bistrica — južni kolodvor — mesto Slov. Bistrica.

Na tej progi je odpravljen vlak števil. 3218, ki je vozil ob nedeljah in praznikih od 1. maja do konca septembra l. l.

Proga Grobelno — Rogatec.

Na tej progi bosta vozila vlaka števil. 2906 in 2907, ki sta lansko leto vozila vsak dan od 1. junija pa do konca avgusta, letos samo od 2. junija pa do 15. septembra in sicer samo ob nedeljah in praznikih, kakor tudi ob sredo.

Proga Sinčaves — Železna Kapla.

Na tej progi bosta vozila vlaka števil. 2809 in 2810 dne 26. in 27. majnika, potem pa ob nedeljah in praznikih od 29. junija do vstevšega 8. septembra, kakor tudi dne 6. oktobra.

Razne proge.

Kar se tiče avstrijskih prog južne železnice med Pragerskem in Budimpešto, kakor tudi med Zidanim mostom in Siskom, se opozarja, da dobi s 1. majnikom proga Zidan most—Sisek med Zagrebom in Zidanim mostom nov mešan vlak števil. 513, ki privozi v Zidan most zvečer ob 7.13 in ima zvezo z vlakoma števil. 39 in 76.

Med postajamo Sevnica—Rajhenburg bo pa v bližnjem času otvorena nova postaja Blanca, v kateri se bodo ustavili vsi osebni vlaki. Čas otvoritve te nove postaje se bo pravočasno naznanil.

Štajersko.

Mariborske novice.

Slavnost. Dne 2. maja t. l. sta se vršili v cerkvi šolskih sester v Mariboru dve prekrasni slovesnosti: sprejem 12 članic v Marijansko kongregacijo učiteljic in evharistična slavnost. V cerkvi, ki je bila v ta namen okusno okrašena, so peli prevzvišeni nadpastir ob 8. uri zjutraj pontifikalno sv. mašo, opravili med njo po ganljivem nagovoru pomenljive obrede sprejema članic v Marijansko kongregacijo, podelili čez 300 navzočim sv. obhajilo ter izpostavili ob koncu presv. Rešnje telo v očitno molenje. Popoldne so premilostljivi zopet imeli pridigo v čast evharističnemu Bogu, nosili pri procesiji, ki se zaradi nepričakovanih zadržkov ni mogla natančno po določenem programu izvršiti. Najsvetejše, opravili pred Njim posvetitev presv. Sreč Jezusovemu ter sklenili slovesnost z zahvalno pesmijo „Te Deum laudamus.“

Cvetlični dan. Radi cvetličnega dneva nas že mnogokdo vprašuje, kakšno je naše stališče. Povemo še enkrat, da je prireditelj strogo nemškonalonalna in da gre dobiček povsem v izključno nemške, name. Tedaj pozor!

Gostovanje deželnega gledališča iz Ljubljane je bilo v torek s predstavo Funtkove „Tekme“ prav primerno zaključeno. Igra sama na sebi je zelo pridno izdelana in nudi tudi dovolj tragičnih momentov. Moti samo Lesovinova častihlepnost, ki radi absurdnosti končno že celo odbija. Umetnik s tako častihlepnostjo je sploh nemogoč. Igralci so svojo vlogo pri težki nalogi dobro rešili. Obisk sreden.

„Slovenska Straža“ ima prihodnji ponedeljek dne 6. t. m. svoj družinski večer v gostilni gospoda Inkreta na Leitersperški cesti. Pridite!

In zopet je zasmrdelo. V sredo se je vršila pred okrajnim sodiščem tožba radi razžaljenja časti, katero je naperil brivski mojster, občinski svetnik i. t. d. Kral proti znanemu Lavalu. Kral toži Laval, da mu je ta po krivici očitaj, da je na njegovo besedo dvignil pri mestni posojilnici denar na knjižico neke tuje osebe, ki je shranila svojo hranilno knjigo v „Arbeitererschutz.“ Tožba je prinesla mnogo zanimivega iz gospodarstva naših nemških nacionalcev. Zaslišani so bili med drugimi: Wastian, dr. Orosel, profesor Sepperer itd. O „Arbeitererschutzu“ so se slišale obtožbe, ki najjasneje povedo, da je ta nemško-nacionalni zavod samo za to tukaj, da izžema ubogo delavstvo. Ker vse priče niso prišle in je Laval predlagal še nove dokaze, zato je bila razprava odložena na poznejši čas. Bomo že natančnejše poročali.

Občinski lovi. V petek dne 28. junija, ob 10. uri predpoldan se bosta vršili na c. kr. okrajnem glavarstvu v Mariboru v sobi števil. 4 dražbi občinskih lovov v Vrhovdolu z 522 ha, dražbena cena 70 K, in v Skokah, 628 ha, dražbena cena 300 K.

1. majnik. Tudi letos so obhajali naši socialni demokratje svoj praznik z običajnim obhodom po ulicah našega mesta. Konec je bil, da so se poizgubili v gostilniške prostore v „Kreuzhofu.“

Maribor. Dne 14. majnika 1911 na Vestfalskem umrli mladenič Franc Grandošek je testiral S. K. S. Z. lepo število vezanih knjig, ki smo jih te dni prejeli. Blagemu mladeniču svetila večna luč!

Maribor. Za „Slovensko Stražo“ so nam poslali gospodje Roner Franc 2900, Stumpf Ljudevit 700 in Valenko Jožef nad 600 obrabljenih poštah znamk. Hvala lepa!

Celjske novice.

Ljudska hranilnica in posojilnica je imela pretečeno soboto svoj redni občni zbor. Čeravno še ne obstoji niti celih 5 let, se vendar prav lepo razvija.

Promet lanskega leta znaša nad 4.000.000 K. Vloge so znašale koncem leta 1911 blizu 2.000.000 K. Želimo mlademu denarnemu zavodu še prav lepih uspehov v prid našemu ljudstvu in ga svojim somišljenikom prav toplo priporočamo.

Umrla je gospa Avgusta Krajnc, soproga gospoda Ivana Krajnc, hišnega posestnika v Celju. Stara je bila 50 let. Žalujemo gospodu soprogu pa naj bo izročeno tem potom naše najiskrenejše sozalj!

Katoliško podporno društvo v Celju, ki podpira zasebno dekliško šolo v Celju, ima prihodnjo sredo dne 8. t. m. svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu je tudi volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi uljudno vse cenjene ude in prijatelje društva — odbor.

Celje. Občni zbor Slovenskega trgoveškega društva v Celju se vrši v soboto dne 4. majnika ob 8. uri zvečer v knjižnici v celjskem Nar. domu.

Celje. Prihodnjo sredo, to je dne 8. majnika, ob 8. uri zjutraj se vrši v opatiji občni zbor Katoliškega podpornega društva.

Celje. V soglasju več spodnještajerskih obrtnih zadrug se je sklenilo, ustanoviti Zvezo južnoštajerskih obrtnih zadrug. Tozadevno so se razposlala na prizadete obrtne zadrug sedmih političnih okrajev pravila, da spoznajo predstojništva vrednost in delokrog take zveze. Doslej so priglasile že nekatere zadrug svoj pristop in naznanile odposlanec, tako, da je v najkrajšem času pričakovati ustanovitve. Kakor je bilo pričakovati, se je oglasil sedaj nekdo v „Tagespošti“ in pravi v slepem sovraštvu, da je baje ta zveza — „panslavistično stremljenje“, ki bo nemškemu občinstvu škodovalo, ker se bo baje Štajerska zvezala s Kranjsko in slovensko obrtništvom naseljevalo. Pozivlja nemška predstojništva in jih svari k pristopu. To zopet kaže, kako strastno mrzljivo imajo ti nemški nacionalci do vsega, kar brezpogojno ne trobi v njihov rog. Torej niti nepolitične organizacije našega obrtnišтва nam ne bi ti demagogi privoščili, ko bi vse šlo po njihovem. Neumne, brezpravne in sužnje bi nas najrajši gledali, nam odrekli vsako pravico in uspeh, da bi nam naseljevali od raznih zavodov subvencionirane nemške konkurente. Ti gospodje dobro vedo, da kmeta ne morejo izgnati iz svoje zemlje, hajd torej na obrtnika, vzemi mu pravice in ga izstradaj, da ti od lakote pogine. Ali tako naglo nas ne boste podavili! Mi zahtevamo enake pravice. Vam bi se naj dovolilo, vsestransko se krepiti in organizirati, da bi lahko z zaničevanjem gledali na sužnjo, needino maso. Ne, dovolj je tega! Zbudi se, slovenski obrtnik, in pokaži, da si mož. Naj vsako predstojništvo onih zadrug, ki so dobile pravila in navodila, nemudoma skliče občne zборе in priglasi pristop k velevažni obrtni zvezi. Pripravljajte se tudi pridno na obrtni shod na 27. majnika v Celju!

Drugi kraji.

Sv. Magdalena v Mariboru. Preteklo nedeljo je imela tukajšnja Dekliška zveza zopet svoj mesečni sestanek. Dekleta se vedno bolj zanimajo za Dekliško zvezo. Zbralo se je v društveni sobi 60 do 70 deklet, ki so z velikim zanimanjem sledila raznim govorom in deklamacijam. Najpoprej je bil poučni govor, kako naj bo dekleta varčno, da bo kdaj kaj imelo in da bo ostalo pošteno in delavno. Nato so z veliko srčnostjo in navdušenjem nastopala dekleta sama. Hajdinjak Marica je deklamirala dve pesmici: „Tri matere in pod zastavo Marijino. Predsednica Braunekar Uršula vspodbuja dekleta k vstrajnosti in gorečnosti. Turnšek Neža prednaša lepo pesem: „Marijin otrok pred nebeškimi vratmi. Sever Katarina svari dekleta pred grešnim znanjem. Dremšak Uršula govori o potrebi izobrazbe za slovensko dekle. Rek Alojzija deklamira pesmico: „Pomladni dih. Toličič Marija pa z lepimi besedami navdušuje dekleta, naj se zavzemajo tudi za Slovensko Stražo. Tako vse to kaže, da je že veliko deklet narodno zavednih in probujenih. Dal Bog, da bi se jih tukaj še več zdrnilo iz dolgega spanja — iz narodne nezavednosti!

Slivnica. Orli v Hočah in Slivnici imajo v nedeljo dne 5. maja po večernicah skupni sestanek. Govori dr. Šiška iz Maribora.

Slivnica pri Mariboru. Ker se dopisunče iz Jence v „Štajercu“ vedno obrečuje ob slivniške in hočke Orle, mu na njegove neumne dopise povemo na kratko to-le: „Neumnež poslušaj, kaj norec govori!“ in „Psa se mora pustiti lajati, človeka pa govoriti, oz. pisati!“ Da si daš z Orli toliko opraviti, je pač dokaz, da se jih bojiš, ker „kogar se kdo boji, tistega sovraži“. Sicer si pa ne misli, da s svojim čekanjem v „Štajercu“ nisi nič opravil: g. posl. Pišek je slivniškim Orlom za napad v „Štajercu“ daroval 10 K, in tudi drugi smo sklenili, za vsak napad v „Štajercu“ vlagati po svojih močeh v orlovsko blagajno. Torej le na delo, in kmalu bomo imeli Orli v Slivnici svoj lastni dom, in potem te bomo iz hvalečnosti imenovali častnim članom Orla. Sicer si pa strahopeten zajec, ki se Orlov boji. To je naš prvi in zadnji odgovor na tvoje napade v „Štajercu“, ker imamo važnejših opravkov, kakor pečati se s tako cunjjo, kakor je „Štajerc“. Torej le rigaj naprej, kolikor se ti poljubi, mi ostanemo Orli, vi nemškutarji ste pa strahopetni zajci.

Ruše. Jugoslovanska strokovna zveza, skupina Ruše, priredi dne 5. majnika v gostilniških prostorih Iv. Juga, oziroma Repoluska, velik shod; vabljen je vsak prijatelj krščansko-socialnega mišljenja. Možje iz Ruš, Bezene, Bistrice, Laznice, Lembaha in Selnice, pridite polnoštevilno! Na shodu bodo govorili po-

slanci gg. dr. Benkovič, pišek, in dr. Leskovar. Možje, pokažite svoje mišljenje in srce!

Ruše. Tukaj je začelo goreti dne 28. aprila ob polnoči veliko gospodarsko poslopje gospoda Friedricha. Požar so zapazili takoj. Še predno je bila ruška požarna bramba telefonično poklicana, je že odrinila na pomoč ter gasila in branila do belega dneva. Prišla je tudi na pomoč tovarniška in selniška požarna bramba. K sreči je bil veter obrnjen proč od električne centrale gospoda Pogačnika, kakor tudi hišnega poslopja gospoda Fridricha, poprej Pinterič. Ker je še bilo precej sena in slame, kakor tudi močno zidano poslopje, je škoda čez 12.000 kron. Kako je nastal požar, se še ne ve.

Selnica ob Dravi. Tukaj so imeli dne 28. aprila naši liberalci shod, kateri je pa bil zelo slabo obiskan, ker ni bilo več kakor 47. mož, ki bi si radi ustanovili skupno z Rušani neko kmetijsko družbo. Na shod je prišel kot govornik tudi neki celjski urednik, ali joj, prišel je zastoj, kajti njegovi najboljši „prijatelji“ mu niti besede niso dali; pač škoda, da nismo imeli čast slišati slavnega celjskega g. urednika. Govor o ustanovitvi gospodarske podružnice je imel Stibler iz Faale. Rekel je tudi, da „čajtenge“ dandanes samo obrekujejo kmete ter nobenemu kaj koristnega in poučljivega ne priporočajo — vse skupaj so za nič! Neki kmet pa vstane in reče: „Prosim, ptujski „Štajerci“ je izjema; on čez kmete nič ne šimfle!“ Imel ga je tudi pri sebi ter ga prav skrbno stiskal na prsi, češ, da se mu ne prehladi. Več kmetov iz Ruš in Selnice se je začelo posmehovati in takrat smo se le izprevideli, da so se selniški liberalci združili z štajerčijanci, katerih je tudi bilo na shodu nekaj ter je eden izmed njih tudi rekel Sagaju, ko je začel svoj govor: „Vi pa le tiho bodite, Vas nič ne zastopimo, Vi niste naš domačin, naj le prejšnji govornik govori.“ Kaj ne, Sagaj, vedno smola?!

Prepola. Marijo Sagadin, 16letno posestniško hčer na Prepoli, občina Sv. Marjeta na Dravskem polju, je pred osmimi dnevi koštrun soseda Lukeža Turka na paši napadel. Vrgel jo je 12krat na tla. Strl ji je desno roko.

St. Janž na Dravskem polju. Hranilnica in posojilnica ima svoj redni občni zbor dne 9. majnika 1912, ob 10. uri dopoldne v posojilniških prostorih. Dnevni red: Poročilo načelstva in nadzorstva. Odobrenje računskega zaključka za leto 1911. Slučajnosti. Pridite!

Sv. Marjeta na Pesnici. Pretečeno soboto po noči ob 1/2. uri sta brata Jožef in Janez Polanec, posestniška sina pri Sv. Marjeti na Pesnici, vdrla v hlev posestnika Jakoba Grahornika na Lazah in sta v hlevu spečega hlapca s koli tako pretepla, da je ta zadobil več poškodb na glavi in se je moral podati v mariborsko bolnišnico. Proti omenjenima se je vložila tožba.

St. Jakob v Slovenskih goricah. Naša poslanca dr. Korošec in Roškar imata prihodnjo nedeljo 5. maja takoj po večernicah shod na „Jakobshofu“ pri gospodu Roškarju. Poročala bosta o svojem delovanju. Sentjakobčani, pridite v obilnem številu! Somišljeniki, agitirajte!

Mala Nedelja. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo dne 12. t. m. po rani maši v šoli važno gospodarsko zborovanje s sledečim sporedom: 1. Strokovno predavanje gospoda Belleta o boleznih in pa škodljivcih sadjarstva in vinarstva in zatiranje istih. 2. Poročilo o razdelitvi podružničnega orodja za uporabo med člani. K udeležbi se pozivajo pred vsem podružnični člani, vabljeni so pa k predavanju vsi domači in sosednji kmetovalci.

Studenice. V ponedeljek po četrti nedelji po veliki noči, to je dne 6. maja, se vrši tukaj živinski sejem. Kupei se uljudno vabijo! Sejmarina se ne pobira.

Zgornja Ponikva. Naše bralno in pevsko društvo priredi v nedeljo dne 12. maja ob 3. uri popoldne veselico. Na vspeh bode petje, igri: „Županova Micika“ ter „Ružeči nosovi“, potem poučen govor in nazadnje prosta zabava. Velečastiti g. dekan iz Skal nam pridejo blagosloviti novo lepo kapelo luške M. B., katero so postavili farani blizu cerkve. Tudi bomo ta dan obhajali shod našega farnege patrona Pankracija, zato prijatelji in sosedje pridite nas v obilnem številu obiskat.

Dobrna. Občinska seja dne 28. aprila je bila kaj zanimiva. Sklenilo se je med drugim, da naj bo uradni dan celjskega c. kr. sodišča na Dobrni in ne v Novicerkvi. Sentjoščani so namreč od Novicerkve predaleč in ravno tako tudi Hramščani. Sicer je pa itak veliko vasi novocerkovske občine vsolanih na Dobrni, kar jasno kaže, da Novocerkovljani nič ne izgubijo. Ko je bil dnevni red izrpan, je med raznovrstnostmi občinski odbornik župnik Kukovič staval predlog, naj se pred posojilniškim hotelom „Union“ in onstran hotela „Styria“ postavite dve dvojezični svarilni tabli za avtomobil-motore. Potem je imenovani odbornik vprašal, kaj je z dopisom kn.-šk. župniškega urada na Dobrni z dne 30. marca 1912, št. 118. V tem dopisu opozarja občina na policijski red in na določbe, da mora ista skrbeti za varnost oseb, med tem ko je „rentam“ dobrnskih toplic le samonemške svarilne table „Nichtbeschäftigten ist der Eintritt strengstens untersagt“ dala nabiti na topliški hiši. V toplicah namreč popravljajo strope itd. in fe zidovje vseskozi podprto, tako da je res skrajno nevarno hoditi tam okoli, saj celo obok pri glavnem

vhodu s svojimi razpokami ni varen. Ker so na Dobrni le tri osebe, ki so samo nemščine vešče, vsi drugi pa večinoma le slovenske govorice, je pač treba, da ukaže občinski urad takoj, da se preskrbijo dvojezične nemško-slovenske table. Gospod župan Pušnik odgovori, da je občina dotični dopis dostavila gospodu rentmojstru, da se pa isti za to ni zmenil, češ, ne razumem slovensko. Poročevalec ugovarja temu, ker je prepričan, da je le nasprotstvo do drugega deželnega jezika krivo tega postojanja topliške uprave. Zakaj pa najde po leti ravnateljstvo, če pride kak slovenski gost, hitro ljudi, ki mu potrebno raztolmačijo. Skandal vseh skandalov pa je, da si mora samo nemščine vešči zdravnik dr. Hiebaum dati tolmačiti bolezen slovenske bolnice od kake sobarice ali sploh kake topliške uslužbenke, za slučaj pa, da je bolnik, od hišnika (hausmeistra). Zdravnik je zaprisežen, molčati o boleznih svojih pacientov; so li ti topliški uslužbenci, ki tolmačijo pri doktorju, tudi zapriseženi? Nečuvno. Slovenski gostje so navezani več ali manj, če hočejo kaj doseči, da prosijo posredovanja pri župnijskem uradu. Na ta z veliko ogorčenostjo sprejeta izvajanja gospoda odbornika Kukoviča je čutil gospod Koschuch dolžnost, se braniti glede samonemških svarilnih napisov. Rekel je, držite se, da ne počite! — te napisi so le za tujce, „nur für Fremde.“ O tem odgovoru kaj govoriti in pisati je pod našo eastjo. Takšne ljudi imamo mi tukaj na Dobrni in tak je naš deželni odbor! Odborniki pristaši Slovenske kmečke zveze so klicali: Deželni odbor naj raje pametno gospodari itd. itd. Na to je gospod poročevalec staval predlog, naj občina naloži deželnemu odboru globo 20 K, kakor v 48 urah ne preskrbi dvojezičnih svarilnih napisov pred svojo podrtijo. Sprejeto z 12 glasovi, tudi dva odbornika nasprotne stranke sta glasovala za ta predlog; sicer pa itak nista več pri Koschuch-Kroschnik-Hasenbichlovi stranki. Gospod odbornik Kukovič še stavi predlog, da občina opetovano zahteva dvojezične napise na pošti, poštnemu vozu in da se porabljeni poštni pečat popravi v „Dobrna Neuhaus bei Cilli.“ Enoglasno sprejeto. Konec: Deželni odbor jih že bo dobil pod nos, da mu bo smrdelo. Gospodu Koschuchu pa v premislek: Je bil Auer, je bil Spanner, le glejte, da se ne bo tudi v kratkem reklo: Je bil Koschuch!

Novacerkev. Cebelarska podružnica pri Novicerkvi priredi v nedeljo dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne cebelarsko predavanje na Dobrni pri gosp. Matevžu Rednaku, po domače Plačanu. Poučevat pa pride gospod potovalni učitelj Ivan Jurančič.

Sv. Kungota na Pohorju. Minilo je dne 15. junija 1904 blizu 8 let, od kar smo spremili k večnemu počitku župana in cerkvenega ključarja Jurija Potnika, po hiši Levičnik. Bil je mož trdnega verskega prepričanja, odločen domoljub, jeklen značaj, dober gospodar. V oporoki je določil 1000 K za popravilo tukajšnje župnijske cerkve. Dne 27. aprila 1912 smo položili truplo žene Jožefe Potnik v hladni grob poleg moža, da skupno počivata in čakata vstajenja, kakor sta bila v življenju enega duha in enega srca. Jožefa Potnik je darovala za veliki zvon, ki je posvečen presv. Sreč Jezusovemu, 1000 K. V svoji oporoki pa je določila lep dar cerkveni družbi, ki se je ustanovila za razširjenje in oplešavo naše farne cerkve. Obeh pogrebov sta se udeležila razven velike množice sorodnikov in prijateljev ter domačinov preč. gg. soseska župnika, kn. šk. duh. svetovalec M. Karha iz Zreč in monsig. konzistorijalni svetovalec J. Benzenšek iz Čadrama, ki je obakrat govoril ob grobu vspodbudne in tolažilne besede hvalečnosti velikima dobrotnikom tudi nove in krasne cerkve čadramske. Iskrena zahvala vsem udeležencem za znak ljubezni. Blagima pokojnikoma sveti večna luč! Njuni lepi vzgled pa vzbudi mnogo pospemalecev!

St. Jurij ob Taboru. Poslanec dr. Korošec ima v nedeljo dne 12. t. m. po rani sveti maši shod v društveni sobi. Somišljeniki, pridite v mnogem številu!

Smarje. Vabilo na občni zbor društva za otroško varstvo in mladinsko oskrb v smarskem sodnem okraju, ki se vrši dne 9. t. m. popoldne ob 2. uri v sobi št. 16 c. kr. okrajne sodnije v Smarju. Če bi ta-le občni zbor bil po § 12 društvenih pravil nesklepčen, se vrši občni zbor eno uro pozneje, to je ob 3. uri popoldne. Le-ta je sklepen pri vsakem številu udeležencev. Dnevni red: poročilo društvenega odbora o delovanju v letu 1911. Poročilo društvenega odbora o gospodarstvu z društvenim imetjem v letu 1911. Volitev odbora. Volitev pregledovalcev računov. Slučajnosti. — Odbor.

Polzela. Dne 29. aprila smo izročili hladni zemlji telesne ostanke obče spoštovanega moža gospoda Franca Terglava, brata deželnega poslanca gospoda A. Terglava, ki je padel kot žrtev največjega in najhujšega morilca človeškega rodu, neizprosne sušice. Z njim je Polzela izgubila moža, katerega bo v teku desetletja težko nadomestila, ker ranjki ni bil samo dober gospodar (blag soprog, skrben oče, ljubeznjiv in dobrotljiv sosed, ampak je bil vnet za dobrobit cele občine, čezleže in države ter kot tak tudi kremenit pristaš S. K. Z. Ljudstvo ga je visoko spoštovalo ter mu brezpogojno zaupalo. Pokazalo se je to zlasti, ko je ustanovil s pomočjo vrlih somišljenikov posojilnico, katero je tudi kot načelnik vodil do prerane smrti. Kako ceni ljudstvo značaje, kakor je bil rajni Franc, je pokazal njegov pogreb, pri katerem se je zbrala ogromna množica ljudstva, malodane iz cele Savinjske doline, v dolgi mrtvaški spre-

vođ, katerega je vodil velečastiti gospod dekan braslovski ob asistenci velečastitih gospodov župnikov: Attenederja, dr. Jančiča in Leberja. Pri nagrobnem govoru gospoda kaplana je ljudstvo glasno jokaje izražalo sožalje za zapuščeni vidovi in trem otročičem, katerih najstarejši še nima sedem let. Počivaj, duša blaga, ter prosí za rojake svoje, da bodo v tvojem smislu delovali po izreku: Z Bogom za ljudstvo! — Faran.

Petrovče. Dekliška zveza priredi v nedeljo 5. t. m. igro „Mala pevka“ v Društvenem domu ob četrti na 4. uro popoldne. Prijatelji in prijateljice, pridite!

Soštanj. Bralno društvo priredi v nedeljo dne 5. t. m. po večernicah predstavo v hotelu „Avstrija.“ Sodelujeta Mladenška in Dekliška zveza. Na vspredu je „Krčmar pri zvitem rogu“, burka v 1 dejanju in „Prisiljen stan je zaničevan“, veseloigra v treh dejanjih. Vstopnina znaša za sedeže 1. vrste 80 vin., za sedeže 2. vrste 50 vin., za stojišče in za galerijo 20 vinarjev. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

St. Janž pri Velenju. Zadnjemu dopisu v „N. L.“, ki so ga pa, kakor vemo iz zanesljivega vira, skrpucali neke v Žalcu, in ne pri nas, smo se od srca smejali. Je res skoraj za počit, tako se človek tako strahovito blamira, kakor se je z omenjenim dopisom znani žalski pisatelj. V večja zabavo bralcev naj pojasnim celo zadevo: Žalski liberallec v dopisu hudo krtači našega župana radi nemškega uradovanja. Imaš čisto prav, smo tudi mi v tej zadevi popolno tvoje mnenja. Ako slovenska občina nima toliko narodnega ponosa, da bi z oblastmi uradovala v slovenskem jeziku, ne zasluži drugega, kakor da se jo javno ožigos. Toda sedaj ti, dragi liberallec, tiho na uho povemo, da naš župan ni nikak „klerikalec“, kakor mu v dopisu po krivici podtikaš, ampak je bil doslej še vedno zvest oproda liberalne stranke in pri vseh volitvah zelo vnet agitator za celjsko lažinarčno stranko. Stari občinski odbor namreč, kateremu poveljuje liberalno načelnštvo, posluje še v celem svojem obsegu, ker so nasprotniki proti zadnjim volitvam, kjer je zmaga naša stranka, vložili priliz. Mi ne dvomimo, da bo naš župan prav hvaležen liberalnemu dopisniku za temeljit pouk glede uradovanja in da ga bo v bodoče tudi dejanski upošteval. Konečno še omenimo, da vlada vsled omenjenega dopisa huda jeza med našimi liberalci nad „Narodnim Listom.“ Nam je seveda to čisto prav, mi smo celo tako hudomušni, da jim to jezo iz srca privoščimo, celjskemu listu pa povrh še želimo cel koš takih dopisov, kakor je bil zadnji iz St. Janža, oz. Žalca.

Sv. Frančišek na Stražah. Naša dva znana „naprednjaka“, katera je izobraževalno društvo spravilo popolnoma iz ravnotežja, sta postala začnje čase tudi „narodnjaka.“ Predzadnje nedeljo sta namreč v neki tukajšnji gostilni sklenila — poslušajte in pa strmite — ustanoviti Ciril-Metodovo podružnico. Govori se, da bo prevzel predsedništvo gospod Terčak. Svetovali bi na tem mestu gospodu nadučitelju, da izbere za tajnika svojega prijatelja Tonča. Mogoče bi se kateremu zdel ta nasvet malo čuden, kako bo mogel on voditi tajništvo, vendar bi bil on za to mesto popolnoma sposoben. Premisli naj se, da ne bo noben župljan tako nepremišljen, da bi se dal vpisati, torej se Tončevemu Jožu tudi ne bo treba s pisarjenjem ukvarjati. Ker je naša fara preveč „klerikalna“, vsled tega ne bo iz tega koša nikdar — hrušk. Z ustanovitvijo katerega koli liberalnega društva bi se liberalci tako blamirali, da se jim niti ne sanja. Da je obstoj liberalnega društva pri nas nemogoč, se tudi vi, gospod nadučitelj, dobro zavedate, zato vam ustanovitev istega priče na misel samo v gostilni. Svetujemo vam ponovno: nehaite s svojimi liberalnimi „mislimi“, sicer si boste še bolj škodovali, kakor ste si že! Isto velja tudi vam, Tončev oče. Zopet se držnemo vprašati, kdo vam daje zaslužek, ali „klerikalec“, ali liberalci? Mar vam ga daje gospod Terčak? Ker smo zelo radovedni, vas prosimo, da nam odgovorite na ta vprašanja, če zopet ne bo „pod vašo častjo“! Mislimo, da bi z zaslužkom, ki ga dobite od liberalcev, morali kmalu iti „rakom žvižgat.“

Luče. Odbor izobraževalnega društva v Lučah vabi vse sosedo in prijatelje veselja, poštene in zanimive zabave v nedeljo dne 5. in 12. maja 1912 ob 1. uri popoldne v nalašč za to pripravljen paviljon na vrtu Kočevarjevem. Vhoč pri šoli. Boče petje in igra „Lurška pastarica.“

Luče. Kar piše „Narodni List“, štev. 16 in 17, se takoj spozna, da naši štacunarji in vinski ponudjalci ne morejo svojih metel prodajati. Zato so začeli z njimi pometati po farovžu, na pošti in pred kmečkim društvom. Toda metla je metla in še le kaj velja, če je vreden tisti kaj, kateri jo v roke vzeti zna. Zapomnite si to tisti, ki ste pri „N. Listu“! To povem zdaj. Če bo še pa kaj, pa ne bomo vzeli mi te štacunske metle, ampak staro, domačo brezovo, kakor Lučani pojejo. Tako so naši stari delali, pa do sti denarca imeli. Ali razumete?

Brežice. Člani slovenskega deželnega gledališča ljubljanskega pod vodstvom režiserja gospoda Hinka Nučiča prirede v sredo dne 8. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma v Brežicah gledališko predstavo. Vprizori se veležabavna burka „Nebesna na zemlji“, ki je dosegla povsod velik uspeh. Začetek je ob 8. uri zvečer.

Primorsko.

Gorica. Samoumor učiteljskega. Četrtoletnik tukajšnjega učiteljskega Jožef Loveršič se je dne 27. aprila ob pol eni uri popoldne ustrelil v veži hiše, v kateri je stanoval, v ulici Ascoli štev. 25. Zgrudil se je nezavesten na tla. Takoj se je nabrala okoli njega velika množica ljudstva, ki se ni razšla, dokler niso samoumorilca odpeljali v težkem stanu v bolnišnico. Loveršič se je ustrelil v sence in težko, da bo okrevail. Vzrok tega nad vse žalostnega čina je čisto neznan.

Narodno gospodarstvo.

4dnevni knjigovodski tečaj se vrši od 25. maja do 28. maja na deželni kmetijski šoli v St. Jurju ob južni železnici. Prirejen je za kmečke posestnike. Manj premožni dobijo štipendije po 10 K, za kar morajo prositi v prijavi. Prijavit se je treba do 15. majnika na ravnateljstvo šole.

Hmelj. Zatec, dne 27. aprila. Promet s hmeljem je bil v pretečenem tednu povsem miren. Prodaja se je le malenkost zatečnega hmelja in čicer na račun tu- in inozemskega hmelja za ceno med 290 do 310 K. Vlada nekako prijetnejše razpoloženje, četudi ni bilo nobene bistvene spremembe cen. Cene so bile: 380 do 390 K za hmelj manje kakovosti, 390 do 400 K za srednje, 400 do 410 K za dobro srednje in 410 do 420 K za hmelj prima kakovosti za vlakih 50 kg. Tujega hmelja se je razmeroma veliko kupilo. Cene so bile med 280 do 320 K. Lepo, toplo vreme pretečenega tečja je zelo pospeševalo poljska dela in rez je povsod končana. Nasadi so povsem zdravi in ni povoda pritožbam. Da bi bil rastlinam mraz skodljal, se sedaj še ne more dognati, čeprav tozadevna poročila to zatrjujejo. Zeleti bi pač bilo izdatnega dežja, ker že vlada vsled večtedenskih vetrov precejšnja suša.

Izredno ugodno priliko k varčevanju nudi nakup srečk na obroke v korist „Slovenski Straži.“ Kako hitro in lahko se vsak mesec izda za kako prav nepotrebno stvar več kot K 4.75! Zgubljen denar, ki se nikdar več ne povrne! Kdor pa si naroči turško srečko ter jo odplačuje v mesečnih obrokih po 4 K 75 vin., ta pa denarja prav gotovo ne vrže vun, kajti vsaka srečka mora zadeti vsaj 230 K in je tedaj to najmanjši znesek, ki ga prav gotovo nahrani. V srečnem slučaju pa zamore zadeti seveda tudi 200 tisoč frankov in ta prilika se nudi že pri prinošnjem zrebanju dne 1. junija t. l. Kdor hoče tedaj štediti, v srečnem slučaju pa tudi obogatiti, ta naj si kupi turško srečko v korist „Slovenski Straži.“ Eno tako srečko zamore kupiti tudi več oseb na eno ime. — Opozorjamo na današnji oglas „Srečke v korist Slovenski Straži.“

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odstranitev poletnih peg, kakor tudi za doseg in ohranitev nežne, mehke kože in belega polta ni boljšega mila, kakor je svetovno znano Steckenpferd-milo, znamko Steckenpferd, od Bergmann & Co., Tetschen ob Labi. Komad stane 80 vin., dobi se v lekarnah, v drožerijah, v parfum. in sličnih trgovinah. Tudi se je zelo dobro obnesla Bergmanns Liliencreme „Manera“ za ohranitev nežnih, belih rok gospa; v tubah po 70 vin. se povsod dobi. 67

Divjaštvo v Parizu.

Lopa, ki jo je imel Dubois v najemu in kjer se je skrival njegov tovariš Bonnot, je bila last milijonarja Fromentina, ki je naselil v svoji bližini celo anarhistovsko kolonijo, vsled česar so imenovali to kolonijo rdeče gnezdo. Fromentin je sedaj v Maroku. Ko je prišel Guichard s svojimi ljudmi po bombardiranju v garažo, so zagledali truplo Dubois. Na prvi pogled ni imel nikakih ran, vsled česar so mislili, da se dela bandit mrtvega. Kriminalni ravnatelj je zaradi tega ukazal, da se odda več strelav na ležeče truplo, kar se je tudi zgodilo. V prvem nadstropju so dobili Bonnota, skritega med žimnicami. Guichard je ustrelil na Bonnota ter ga zadel v sence. Oblit s krvjo se je zgrudil. Na tleh so ga prijeli in preiskali njegove žepke, kjer so našli pilo cikankalija.

V nekem kovčegu so našli denar in razne druge vrednostne papirje, ki so bile last Bonnota. V portfelju je imel 50 frankov. Razventega so dobili še več sposobnostnih dokazov za šoferje, ki so bili ukradeni. Nadalje so dobili rojstne liste in razne druge legitimacije od raznih oseb, ki jih je Bonnot vporabljal, ko je nastopal pod napačnim imenom. Najzanimivejši je bil neki spis, ki ga je Bonnot označil kot svojo oporoko. V tem je izjavil, da je več oseb, ki so bile aretirane, nedolžnih. Bonnot piše v oporoki:

„Pravico imam živeti. Vsak človek ima to pravico. Če mi hoče vaša neumna in zločinska družba to prepovedati, je tem slabše zanje. Kar sem jaz storil, ni tako slabo, kakor pa uboge siromake z delom izrabljati ali pa z vojski in vojaških zaporih grdo ravnati. Slaven mož sem. Vsled tega raztrobite moje ime po vseh deželah. Mnogi mi bodo to zavidali, ki bi radi imeli, da bi časopisi o njih govorili, kar se jim pa ne posreči.“

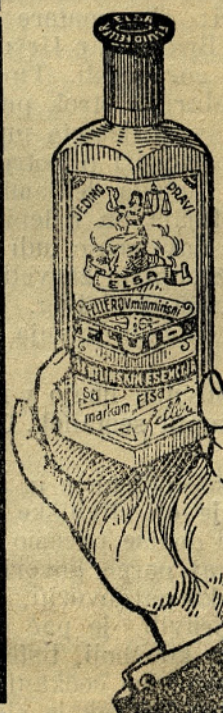
Direktorij za prihodnji teden v Lavant. škofiji.

- 5 Dom 5. p. Pasch. de ea sem. c. a. oia. ppr. etiam 9. L. com diei oct. S. Joseph (ut in festo Solem.) et S. Pii V. P. C. in L. (I. le) et M. Gl. Cr. Vesp. de Dom ppr. le. com. seq. (Ant. ppr.) diei oct. S. Joseph et S. Pii V. (Ant. Dom esset.) Compl. de Dom.
- 6 Fer. 2. S. Joannis Ap. a Port. Lat. dupl. mai. c. r. oia ut ppr. le. not. Ll. 1. N. de Dom. nfr. Oct. Asc. Ad Laud. et Hor. Ps. de Dom. a cap. ppr. M. ut in Dir. In 2. Vesp. ppr. le. com. seq. Compl. de D. m.
- 7 Fer. 3. S. Stanislai Ep. M. dupl. c. r. Inv. t. Hym. Ps. (post Ll.) de Coi. Ant. Ps. V. de Fer. Ll. 1. N. de sor. occ. 2. et 3. N. ppr. le. Ad. Laud. et Hor. oia de Fer. a cap. de Coi. Or. ppr. In. M. Gl. Vesp. de seq. (ppr. le.) com. praec. Compl. de Dom.
- 8 Fer. 4. Apparitio S. Michaelis Archang. dupl. mai. c. a. Off. ppr. Bened. 8. Q. rum. Ad. Laud. et Hor. Ps. de Dom. a cap. ppr. In. M. Gl. Cr. In 2. Vesp. com. seq. (Ant. O Doctor) Compl. de Dom.
- 9 Fer. 5. S. Gregorii Naz. Ep. C. E. D. dupl. c. a. oia. ut Fer. 3. not. M. ut in Dir. In Vesp. Ant. et Ps. de Fer. a cap. de seq. (m. 3. v.) com. praec. (Ant. O Doctor) et S. Gordiani etc. Mm. Compl. de Fer.
- 10 Fer. 6. S. Antonini Ep. C. dupl. c. a. oia. ut Fer. 3. not. 9. L. et com. simpl. in L. (et Hor. ut Fer. 3. not.) et M. ut in Dir. Vesp. (Ant. et Ps.) de Fer. a cap. de seq. (Or. Praesta; ut qui) com. praec. Compl. de Fer.
- 11 Sabb. S. Sigismundi R. M. dupl. c. r. oia ut Fer. 3. et in P. L. not. — Vesp. de Dom. Ant. et Ps. de Sabb. rel. ppr. le. com. praec. et S. Nerei etc. Mm. (h. a. simpl.) Compl. de Sabb.

Razgled po svetu.

Z 21.000 K zakurila peč. Ob znatno svoto denarja je prišel neki tehnik v Friedau pri Beroftnu. Pred nekaj dnevi je zvečer namreč naročil služkinji, naj mu pripravi kopeli. Slučajno pa je služkinja zagrabila z drugimi časniki vred tudi zavitek za 18.000 mark bankovcev in zakurila ž njimi peč. Zavoje je nekdo dan poprej, ko se je tehnik selil, položil na nepravno mesto. Izguba je tem občutnejša, ker je z vrednostnimi papirji zgorel tudi seznam njihov števil in ne eksistira duplikat.

Požar v Damasku. Velikanski požar je divjal pred dnevi v Damasku, svetovno znanem glavnem mestu turške province Sirije. Ogenj je nastal jutraj v bazarjih preko ogromnega čela mesta in povzročil veliko škodo. Požar, ki je divjal zlasti v onem delu mesta, kjer so bazarji, je uničil veliko število trgovin. Otomanska banka je bila v veliki nevarnosti. Pri gašenju sta pomagala dva polka pehote in konjenice, vendar pa je primanjkovalo primernih gasilnih priprav. Petnajst oseb je zgorelo, mnogo pa jih je bilo ranjenih. Vzrok požara ni znan. Le malo pogorelih hiš je bilo zavarovanih. Ogenj je nastal v prostorih uredništva arabskega lista „Erradi.“ Velika mošija Omajadov in vladno poslopje sta nepoškodovana. Mesto ima 170.000 prebivalcev. Zlasti znamenit je še vedno trgovski del mesta, v katerem so vedno ogromna bogastva nakopičena, zlasti kar se tiče dragocenih kamnov, orožja itd.

Tu Vam kažemo Fellerjev rastlinski izvlečni fluid z znamko „Elsa-fluid“, ki je, kakor smo se sami prepričali, bol utešujoč, zdravilen, osveževalen, mišičje in kite krepi, ki ozdravi slabosti udov ter učinkuje proti vnetju! On uteši protinske živčne, revmatične bolečine, bodljaje, bolečine zob, glave, hrhta in križa, utrujenost, oslabele oči in glabov, učinkuje pozitivlajoče in stori človeka, da kljubuje lažje raznim težnostim ter prepreči marsikako bolezen, katero povzroči prepih, prehlajenost, n. p. kašelj, hripavost, nahod, bolečine v vratu. —

Pristen je le, ako ima vsaka steklenica „Feller“. 12 malih ali 6 velikih ali 2 specialni steklenici 5 K, 24 malih ali 12 velikih ali 4 specialne spceenice 8 K 60 v, 48 malih ali 24 velikih ali 8 steklalnih steklenic 16 K s poštnino vred.

Ob tej priliki tudi poudarjamo, da uporablja na tisoče ljudi proti bolečinam v žlodecu, krču, netičnosti, gorčici, tiščanju v želodecu, bljuvanju, slabostim, pehanju, napenjanju, zabasanju in raznovrstnim prebavnim težočam s presenetljivim uspehom Fellerjeve odvajalne rhabarbara-kroglice z znamko „Elsa“-kroglice. — 6 škatlic 4 K franko in 12 škatlic 7 K 60 vin. franko. — Pozor pred ponarejanjem! Pristen fluid in pristne kroglice se dobe le pod naslovom:

E. V. Feller, dvorni lekar v Stubici, Elsastr. 264 (Hrvatsko).

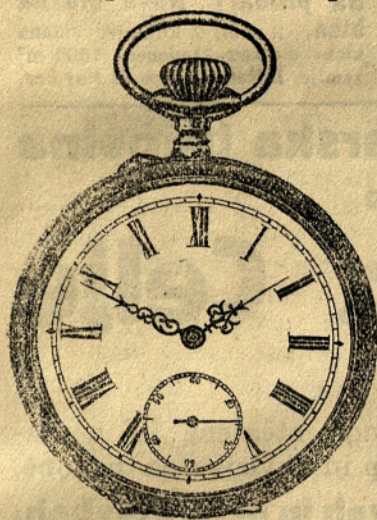
Hiša na prodaj.

Posejilnica v Gornji Radgoni proda svojo tik kolo-dvora Gornja Radgona, na zelo lepem in prometnem prostoru stoječo enonadstropno hišo, v kateri se nahaja v pritličju dobro vpeljana trgovina, v prvem nadstropju pa je dvoje lepih stanovanj, vsako obstoječe iz treh sob, kuhinje in drugih prikladnih prostorov. Poč hišo je velika vinska klet.

Slovenski trgovci. ne zamudite ugodne prilike! Natančneje pojasnila daje posojilnica. 122

Ure za birmo!

repasirane s pismenim jamstvom:

Pristna srebrna ura K 7.—
Pristna srebr. ura ženska K 7.—
Pristna srebrna verižica K 2.—
Pristna srebrna verižica

damska K 3-40

Zlata ura K 28.—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodajal repasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane

Urar, očalar in
zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Krompir, rumeni, rožni in beli, fižol, oves, domačo deteljo, lucerno, čebulček, krmilno peso, korenje, sploh vsa vrtna in poljska semena, zanesljive kaljivosti, najboljše vrste se dobijo v

**Veletrgovina s špecerijo
in z deželnimi pridelki**

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Istotam se kupi vsaka množina želoda in deteljnege semena domače detelje.

Na debelo!

Na drobno!

V najstarejši narodni manufakturni trgovini se vsled smrti gospoda

Karola Vanič, Celje

Narodni dom

prodaja vsakovrstno blago, kakor: možko in žensko sukno, druki, oksforti, platno vsaki širokosti, dežniki, nogavice, moderci, kravate itd. itd.

po zelo znižani ceni!

Velika množina različnih

ostankov pod lastno ceno.

Schlüter-kruh

redilen, lahko prebavljiv, okusen, ostane dolgo svež, lep kruh in cen. Izdeluje

pekarna Berner

Koroška cesta, filialka v Tegethoffovi ulici.

Trgovina s specerijskim blagom

Pozor Slovenci!

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga velikanska izbira kranj. vrvarskega blaga kakor: šrang, užd, vrvi, vrvi za perilo, mrez za seno in za o-
troške postelje itd. itd. Sprejema se vse pod to stroko spadajoča dela kakor: vrvi za zvonove, dvigalnice in transimsije.

**Ivan Ravnikar
Celje**

Graška cesta 21.

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Glavna slovenska zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firniza in lakov. Zaloga nagrobnih in voščenih sveč. Zaloga vseh rudniških voda. Priporočam sveža, deteljna, travna. poljska, vrtna in cvetlična kaljiva semena.

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA v CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

Hranilne vloge po 4 1/2% brez odbitka rantnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izvemši praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštne hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica šte. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti tri mesečni odpovedi po 4 3/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti se poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročstvo po 5 3/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Odvetnik
Dr. Ferdo Lašič
 javlja slavnemu občinstvu, da je
 otvoril s 1. majem svojo pisarno
 v hiši Ormoške Posojilnice v
Ormožu.

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke
 zadnje mode razpošilja najceneje
 Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 301.

Vzorci na zahtevo poštne prosto.

Katoličani!
Slovenci!

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

Jos. Macuh
 Maribor, Stolna ulica 5
 nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in
 sl. občinstvu za obilen obisk; osobito
 se priporoča gosp. abiturientom in
 maturantom za izdelovanje modnih
 salonskih oblek. Zagotavljam točno
 in pošteno postrežbo. Cene primerne
 Zaloga črnega- in modnega blaga,
 iz solidnih tovarn.

Somišljeniki — zahtevajte v gostil-
 nah in trgovinah list „Straža“.

Priporočam

svojo veliko zalogo manufakturnega, modnega in plat-
 nenege blaga, svilene robe, kakor tudi druge vrste,
 vse najnovejše. Srajce, kravate, odeje, perje, posebno
 pa priporočam cenj. odjemalcem veliko izber za
 sv. birno belo in barvano blago vse po javi o nizki ceni.
 Se priporočam za obilen obisk

Jožef Ulaga, Maribor

Tegethofova cesta 21. 499 Solidna postrežba.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela
 dekoracijske, slikarske in
 pleskarske stroke, katera izvr-
 šujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravc v Celju
 Gospodska ulica 5.

Srečke v korist „Slovenski Straži“!

Turška srečka. Šest žrebanj vsako
 leto. Glavni dobiček
400.000 in 200.000 frankov.

Prihodnje žrebanje 1. junija 1912.

Mesečni obrok 4 krone 75 vin.

Vsaka srečka mera zadeti najmanj 230 K.

Že po vplačilu prvega obroka ima
 kupec izključno pravico do dobitkov.

Izredno ugodna skupina s 15 žrebanji
 vsako leto:

1 turška srečka.

1 srbska srečka iz leta 1888.

Glavni dobiček 100.000, 75.000 in 20.000 frank.

1 dobitni list 3%, zemlj. srečk iz leta 1880.

Glavni dobiček 90.000 kron.

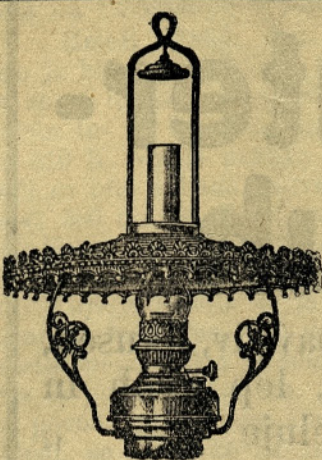
1 srečke dobrega srca.

Glavni dobiček 30.000 in 20.000 kron.

Mesečni obrok za to skupino 6 K 25 v.

Različne druge skupine srečk s 7 do 18 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po
 K 3-25, K 5-50, K 11—, K 15-25 in K 23—.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovenski Stražo“ gosp. **Valentin Urbančič,**
 Ljubljana, Kongresni trg 19. 116

Edina štajers. narodna steklarska trgovina
 na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porce-
 lanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Na debelo!

Veletrgovina s papirjem.

Na drobno!

Goričar & Leskovšek

Celje : Graška ulica šte. 7.

Zvezna trgovina (Goričar &
 Leskovšek)

Celje, Rotovška ulica šte. 2.

Tovarniška zaloga vsakovrstnega papirja, pisalnih in risalnih potrebščin. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
 Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade.

Ni treba si glavo tretji!

Najboljše špecerijsko blago,
 zanesljiva kaljiva vsakovrstna
semena

voščenih in drugih vrst sveč,
 dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri
 staroznani tvrdki

Milan Hočevar Celje
 tik farne cerkve.

Gostilna

z gospodarstvom vred, blizu Maribora, ob okrajni
 cesti, popolna koncesija, žganjetoč, trafika, posestvo
 arondirano, se radi rodbinskih razmer tako zelo po-
 ceni proda. Cena le 14.000 K. Več pove upravnništvo
 tega lista. 92

LEKAR-NARJA A. THIERRY-BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.

Vsako ponarejenje, posnemanje in prodaja kakšnega drugega
 balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in
 strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih
 na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri
 boleznih v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri in-
 fluenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice,
 pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu
 in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in
 in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka
 pri ranah, oteklinah, poškodbah, vnet-
 jih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi
 iz telesa in radi tega dostikrat na pravi
 operacijo nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih
 ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Nareči se: Lekarna k angelju varihu, **ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU.**
 Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Kitajske kapljice za zobe!

Po porabi teh kapljic preneha takoj
 zobobol. Se takoj dopišlje kot vzorec
 brez vrednosti, če se naznani natančen naslov in se priloži
 v znamkah 1 K 20 vin.

Mesina lekarna pri c. kr. „Orlu“ v Mariboru
 Glavni trg tik rotovža. 118

Podružnica

Ljubljanske Kreditne
Banke v Celju.

Centrala: **Ljubljana.**

Podružnice: **Špljet, Celovec, Trst,**
Sarajevo in Gorica :

Delniški kapital: **8 milijon kron.**

Rezervni zaklad **čez K 800.000** obrestuje

vloge na vložne

knjižice po

od dne vloge do dne dviga.

Rent. davek plačuje banka iz svojega.

4 1 0
2 0

čistih